

Brottspåföljdsmyndigheten
Statistisk årsbok
2019

RISE

RIKOSSEURAAMUSLAITOS
BROTTSPÅFÖLJDSMYNDIGHETEN

Statistiska uppgifter 2019

Brottsförklaringsmyndigheten

Centralförvaltningen
Fågelsviksgatan 5, 00530 Helsingfors

Tfn 029 56 88500
kirjaamo.rise@om.fi

Serien Statistik från Brottsförklaringsmyndigheten utkommer årligen som nätpublikation på finska, svenska och engelska och finns att läsa på adressen **www.rikosseuraamus.fi/sv**

ISSN 2242-6957 (nätpublikation)

Innehåll

Termer och begrepp	4
Tabellförteckning	7
Fångvård	7
Samhällspåföljder	8
Diagramförteckning	9
Förord	10
1 Om påföljder	11
1.1 Verkställighet av påföljder	11
1.2 Allmänna drag i utvecklingen av påföljdssystemet	12
2 Fångvården	13
2.1 Utvecklingen av antalet fångar	13
2.2 Fångpopulationens struktur	14
2.3 Ordning och säkerhet	17
2.4 Fångarnas sysselsättning	18
2.5 Återfallsbrottslighet hos frigivna dömda fångar	19
3 Samhällspåföljder	20
3.1 Antalet samhällspåföljds klienter	20
3.2 Klientstrukturen i samhällspåföljder	22
3.3 Samhällspåföljds klienternas sociala situation	25
3.4 Samhällspåföljds klienternas deltagande i aktiviteter	26
3.5 Sanktioner som tillämpas vid samhällspåföljder	26
Tabeller: Fångvård	27
Tabeller: Samhällspåföljde	43

Termer och begrepp

Övervakning av villkorligt dömda

Den som inte hade fyllt 21 år när han eller hon begick brottet kan dömas till villkorligt fängelse förenat med övervakning under ett år och tre månader. Den dömda ska ställas under övervakning om detta anses motiverat för att främja gärningsmannens anpassning i samhället och förhindra återfall i brott.

Övervakning av villkorligt frigivna

I fängelse avtjänas nästan utan undantag endast en viss del av fängelsestraffet, den s.k. kvotdelen. Villkorlig frigivning innebär att en fånge som dömts till ovillkorligt fängelse släpps ut och får avtjäna resten av straffet i frihet. Den som ska bli villkorligt frigiven ställs under övervakning i de fall när prøvotiden är längre än ett år, brottet har begåtts innan gärningsmannen fyllt 21 år eller också om fången själv begär om det.

Anstaltstid

Begreppet anstaltstid, dvs. den tid den dömda är intagen i anstalt, används här i två olika sammanhang: som utfallsuppgift om dem som frigivits under året, och som tvärsnittsuppgift om dem som är intagna i anstalt den 1 maj. Uppgifterna avviker något från varandra, eftersom i utfallsuppgifterna syns mera de korta straffen medan i tvärsnittsuppgifterna accentueras längre straff.

Ungdomsstraff

Experimentet med ungdomsstraff inleddes 1997 och pågick fram till utgången av 2004. Lagen om ungdomsstraff trädde i kraft den 1 januari 2005 och ungdomsstraffet infördes på riksnivå. Ungdomsstraff kan påföras den som begått brott innan han eller hon har fyllt 18 år, om böter ska anses vara ett otillräckligt straff med hänsyn till hur allvarligt brottet är, och gärningsmannens tidigare brott och vägande skäl inte kräver att ett ovillkorligt fängelsestraff döms ut. Ungdomsstraffet döms ut i minst fyra månader och upp till ett år. I ungdomsstraffet ingår sammanträffanden med övervakaren, handledning och stöd som främjar den sociala handlingsförmågan samt introduktion i arbetslivet.

Bötesfånge

Den som avtjänar förvandlingsstraff för böter kallas för bötesfånge. Förvandlingsstraffet påförs en bötfälld hos vilken böter inte kunnat drivas in.

Häktningsarrest

Domstolen kan i stället för häktning bestämma om häktningsarrest som övervakas med tekniska medel, när det gäller en person som dömts till ovillkorligt fängelsestraff och det utdömda straffet är fängelse i mindre än två år. Med häktning avses den tid en brottsmisstänkt hålls häktad innan en verkställbar och laga kraft vunnen dom föreligger.

Häktad

Häktade är de som intagits i anstalt som misstänkta för brott. Beslut om häktning fattas av domstol. Den som häktas för brottsmisstanke ska i regel genast förpassas till en anstalt som justitieministeriet har godkänt för förvaring av häktade. Tiden för frihetsberövandet blir avdragen när straffet verkställs.

Övervakningsstraff

Lagen om övervakningsstraff trädde i kraft den 1 november 2011. Övervakningsstraff kan dömas ut i stället för fängelse i högst sex månader när hinder för att döma ut samhällstjänst föreligger. Tidigare fängelsestraff, övervakningsstraff eller brottets art kan förhindra användning av denna straffart. Övervakningsstraffet ska dessutom vara motiverat för att upprätthålla och främja den åtalades sociala färdigheter. Den som dömts till övervakningsstraff får röra sig utanför sin bostad endast vid de tidpunkter enligt det fastställda tidsschemat. Förbud att använda berusningsmedel gäller under hela strafftiden. Den dömd övervakas med tekniska hjälpmedel och därtill genom oaviserade besök i bostaden.

Övervakad frihet på prov

En fånge kan frigges på prov tidigast ett halvt år före villkorlig frigivning. Under tiden i frihet på prov ska den dömd iaktta skyldigheten att stanna i sin bostad eller på förläggingsanstalten och uppfylla sin verksamhets-skyldighet, som ett veckoschema tas fram för. Den för försatts i frihet på prov förutsätts avstå från berusningsmedel. Efterlevnad av villkoren övervakas på ett flertal sätt.

Dömd fånge

Dömda fångar är de som avtjänar ovillkorligt fängelsestraff, som är antingen för viss tid eller på livstid.

Återfallsbrottslighet hos dömda fångar

I statistiska årsboken betraktas som återfallna dem som efter frigivning begått minst ett nytt brott som lett till ytterligare en dom till ovillkorligt fängelse eller samhällstjänst. Uppföljningsperioden börjar från frigivningsdagen och slutar den dag när det första brottet begås eller personen i fråga avlider. Utländska medborgare finns med i materialet i den omfattning de har en finsk personbeteckning.

Kombinationsstraff

Kombinationsstraff består av ovillkorligt fängelse och av en omedelbart därpå följande övervakningstid på ett år. Kombinationsstraffet kan dömas ut till en återfallsförbrytare som gjort sig skyldig till allvarliga brott och som ska anses vara synnerligen farlig för annans liv, hälsa eller frihet. Den som avtjänar kombinationsstraff saknar möjlighet att bli villkorligt frigiven eller få övervakad frihet på prov. Till den övervakades huvudsakliga skyldigheter hör skyldighet att stanna i bostaden på vissa tider, att iaktta drogfrihet under sammankomster som hänför sig till övervakningstiden och att delta i rehabilitering eller annan verksamhet. Efterlevnad av villkoren övervakas med hjälp av tekniska hjälpmedel, exempelvis fotboja.

Samhällstjänst

Samhällstjänst kan dömas ut i stället för fängelse i högst åtta månader. Det centrala innehållet i samhällstjänsten är oavlönat allmännyttigt arbete. En förutsättning är att den dömda lämpar sig för och samtycker till samhällstjänst. Brottspåföljdsmyndigheten tar fram en påföljdsutredning som tillställs domstolen som fattar det slutliga avgörandet. Samhällstjänst varar i 14 och upp till 240 timmar. Samhällstjänst kan också påföras i tillägg till ett villkorligt fängelsestraff på över ett år, och då är den på 20 till 90 timmar.

Antalet samhällspåföljds klienter per dag i genomsnitt

Genomsnittet av samhällspåföljds klienter började räknas på ett nytt sätt 2012. Tidigare beräknades antalet verkställigheter, nu granskas antalet klienter. På grund av förändringen sjönk klientmedeltalet med ca 200 till 300 personer. Den som samtidigt är föremål för flera verkställigheter av en och samma påföljdsart beaktas i genomsnittantalet bara en gång. Den som samtidigt är föremål för verkställighet av flera olika slags påföljder inberäknas vid varje enskild påföljd.

Tabellförteckning

Fångvård

1. Intagna på straffanstalter i början och slutet av året enligt kön, fånggrupp och anstaltstyp, 2019	27
2. Det dagliga genomsnittet av fångar enligt fånggrupp, perioden 2010–2019	27
3. Genomsnittet av häktade och dömda fångar som inte fyllt 21 år, perioden 2010–2019	27
4. Fångar som under året anlänt från frihet till straffanstalt enligt fånggrupp, kön och anstaltstyp, 2019	28
5. Fångar som anlänt från frihet till straffanstalt enligt fånggrupp, perioden 2010–2019	28
6. Fångar som under året frigivits enligt frigivningsgrund, kön och anstaltstyp, 2019	29
7. Dömda fångar som under året frigivits enligt avtjänad strafftid, kön och anstaltstyp, 2019	30
8. Längden av förvandlingsstraff för böter som under året löpte ut, 2019	30
9. Fångar som under året frigivits från straffanstalt enligt fånggrupp och kön, perioden 2010–2019	30
10. Avtjänad tid på straffanstalt hos frigivna dömda fångar (i procent), perioden 2010–2019	31
11. Villkorligt frigivna, perioden 2010–2019	31
12. Antalet livstidsfångar i början av året, antalet livstidsstraff som inleddes under året, antalet frigivna livstidsfångar och genomsnittslängden av avtjänade straff, perioden 2010–2019	32
13. Övervakad frihet på prov, perioden 2010–2019	32
14. Primärt brott hos dömda fångar den 1 maj, perioden 2010–2019 (procent)	33
15. Dömda fångars åldersgrupper den 1 maj, perioden 2010–2019 (procent)	34
16. Prognostiserade intagningsstider för dömda fångar den 1 maj, perioden 2010–2019 (procent)	34
17. Antalet intagningar hos dömda fångar den 1 maj, perioden 2010–2019 (procent)	35
18. Genomsnittet av utländska fångar enligt fånggrupp och deras andel av samtliga fångar, perioden 2010–2019	35
19. Primärt brott hos utländska dömda fångar den 1 maj, perioden 2010–2019 (procent)	35
20. Medborgarskap hos utländska fångar den 1 maj 2019	36
21. Permissioner, perioden 2010–2019	37
22. Rymningar och otillåtna avvikelser, perioden 2010–2019	37
23. Fångarnas tidsanvändning (procent), perioden 2010–2019	37
24. Fångar och fängelser 1980–2019	38
25. Återfallsbrott (procent) hos dömda fångar som frigavs under perioden 2006–2014 under en observationsperiod på fem år enligt kön, ålder och antal intagningar	39

Tabellförteckning

Samhällspåföljder

26. Dagligt genomsnitt av samhällspåföljds klienter, perioden 2010–2019	39
27. Verkställighet av samhällstjänst, perioden 2010–2019	40
28. Övervakning av villkorligt frigivna, perioden 2010–2019	41
29. Övervakning av dömda till villkorligt fängelse, perioden 2010–2019	41
30. Verkställighet av ungdomsstraff, perioden 2010–2019	42
31. Verkställighet av övervakningsstraff, perioden 2012–2019	42
32. Primärt brott hos samhällspåföljds klienter vid slutförda påföljder, perioden 2014–2019 (procent)	43
33. Samhällspåföljds klienternas åldersfördelning enligt påföljd den 1 maj, perioden 2010–2019 (procent)	44
34. Samhällspåföljds klienternas könsfördelning enligt påföljd den 1 maj, perioden 2010–2019	46
35. Socioekonomisk bakgrund hos personer som utförde samhällstjänst den 1 maj, perioden 2010–2019 (procent)	46
36. Socioekonomisk bakgrund hos övervakade villkorligt frigivna den 1 maj, perioden 2010–2019 (procent)	47
37. Socioekonomisk bakgrund hos övervakade villkorligt dömda till fängelse den 1 maj, perioden 2010–2019 (procent)	47
38. Socioekonomisk bakgrund hos personer som avtjänade ungdomsstraff den 1 maj, perioden 2010–2019 (procent)	48
39. Socioekonomisk bakgrund hos personer som avtjänade övervakningsstraff den 1 maj, perioden 2012–2019 (procent)	48
41. Tillämpning av sanktioner och åtgärder vid samhällspåföljder under perioden 2010–2019	51

Diagramförteckning

1. Nyintagna i fängelse, frigivna och genomsnittliga antalet intagna under åren 2010–2019	14
2. Primärt brott hos dömda fångar den 1 maj, perioden 2010, 2013, 2016 och 2019 (procent)	15
3. Andelar prognosticerade anstaltstider för dömda fångar den 1 maj, åren 2010 och 2019	16
4. Genomsnitt av utländska häktade och dömda fångar och deras andel av samtliga intagna i genomsnitt, perioden 2010–2019	17
5. Permissioner under perioden 2010–2019	17
6. Fördelning av fångarnas användning av tiden under vardagar år 2019	19
7. Dagligt genomsnitt av antal samhällspåföljds klienter under perioden 2010–2019	21
8. Genomsnitt och andel av fångar och samhällspåföljds klienter under perioden 2010–2019	22
9. Primärt brott hos samhällspåföljds klienter (procent) i påföljder avslutade under perioden 2010, 2013, 2016 och 2019	23
10. Samhällspåföljds klienternas åldersfördelning (procent) den 1 maj, perioden 2010–2019	24

Förord

Syftet med den statistiska publikationen är att ge mångsidig information om Brottspåföljdsmyndighetens klient- och fångantal, verkställighet, klientstruktur och verksamhet. Publikationen ska ge en aktuell bild av brottspåföljdssektorn men också en möjlighet att följa med hur sektorn har utvecklats under de senaste tio åren.

De statistiska uppgifterna grundar sig på de informationssystem som Brottspåföljdsmyndigheten har till sitt förfogande. På grund av begränsningar i informationssystemen är de tidsserier som gäller samhällspåföljder inte i alla avseenden kompletta.

Publikationen riktar sig till den egna organisationen i brottspåföljdssektorn, men vi har också tänkt att den ska besvara de vanligaste frågorna om fångar och brottspåföljds klienter som ställs av andra personer och organisationer som är intresserade av Brottspåföljdsmyndighetens verksamhet.

1 Om påföljder

1.1 Verkställighet av påföljder

Påföljderna som verkställs av Brottspåföljdsmyndigheten kan indelas i fängelsestraff som avtjänas i fängelse och samhällspåföljder som avtjänas ute i samhället i frihet. Samhällspåföljderna omfattar samhällstjänst, övervakningsstraff, övervakning av personer som dömts till villkorligt fängelsestraff, ungdomsstraff och övervakning av villkorligt frigivna. Byråerna för samhällspåföljder svarar för verkställighet av samhällspåföljder. Fängelserna svarar för verkställighet av ovillkorliga fängelsestraff och förvandlingsstraff för böter som dömts ut av domstolar. Dessutom har fängelserna hand om verkställighet av häktning i samarbete med polismyndigheten.

Finland är indelat i tre brottspåföljdsregioner, som är Södra Finland, Västra Finland och Östra och Norra Finland. Basenheter vid Brottspåföljdsmyndigheten är byråer för samhällspåföljder och öppna och slutna fängelser. Vid utgången av 2019 fanns det totalt 14 byråer för samhällspåföljder och 26 fängelser i hela landet. Totalt 67 procent av fångplatserna fanns på slutna anstalter och 33 procent på öppna anstalter eller öppna fängelseavdelningar.

1.2 Allmänna drag i utvecklingen av påföljdssystemet

Till följd av den nya fängelselagen 2006 skedde övergång till en enhetlig och systematisk verkställighet. I samband med fängelselagen reformerades också bestämmelserna om villkorlig frihet. Övervakad frihet på prov infördes. En fånge kan frigges på prov tidigast sex månader före tidsbestämd villkorlig frigivning. Verksamheten med frigivningsenheter inleddes dessutom 2011. Denna åtgärd var relaterad till tanken om behärskad och successiv frigivning. Förvandling av obetalade böter till fängelse begränsades flera gånger kring 2005. Möjligheten att förvandla böter till fängelse genom strafforderförfarande ströks 2008.

Lagen om utredning av unga brottsmisstänkta situation och lagen om övervakning av villkorligt fängelse trädde i kraft 2011. Övervakningen blev mera förpliktande och antalet sammanträden med övervakaren ökades. Lagen om övervakningsstraff trädde i kraft samma år.

Lagen gjorde det möjligt att avtjäna ovillkorliga fängelsestraff på högst sex månader under elektronisk övervakning i den egna lägenheten eller på någon annan lämplig plats. Straffet kan också omfatta stöd som främjar den sociala handlingsförmågan.

Lagen om samhällspåföljder som trädde i kraft 2015 ersatte de tidigare separata lagarna om samhällspåföljder. Den nya lagen klargjorde samhällspåföljdernas inbördes relationer och bidrog till att standardisera utvärderingar och yttranden vid förordnande, beredning och verkställighet av samhällspåföljder. Det blev möjligt att mer omfattande utnyttja missbrukarvårdens öppna och anstaltsbundna tjänster vid verkställigheten. Samhällstjänst som dömts ut för ett brott som begåtts innan gärningsmannen fyllt 21 år kan omfatta uppgifter och program som är avsedda särskilt för unga personer och som ska främja social handlingsförmåga och därtill relaterat stöd och vägledning. Minimitiden för samhällstjänst blev 14 timmar och maximitiden 240 timmar så att antalet timmar bättre skulle motsvara antalet fängelsedagar.

Vid ingången av 2018 infördes ett nytt kombinationsstraff som består av en fängelsestid och en övervakningstid på ett år. Ett kombinationsstraff kan dömas ut till en återfallsförbrytare som gör sig skyldig till allvarliga brott och som anses vara synnerligen farlig för annans liv, hälsa eller frihet.

Kombinationsstraffet gäller en mindre grupp av fångar. Från och med 2020-talet går årligen uppskattningsvis endast några enstaka fångar över att avtjäna övervakningstid.

Som alternativ till häktning infördes vid ingången av 2019 förstärkt reseförbud och häktningsarrest som övervakas med tekniska medel. Polisen svarar för verkställighet av reseförbud och Brottsförhållningsmyndigheten har ansvaret för verkställighet av häktningsarrest. År 2019 kom inga häktningsarrest in för verkställighet. Överföring av häktade från polisens förvaringslokaler till fängelserna påskyndades. Från och med ingången av 2019 får en häktad förvaras i polisens lokaler i högst sju dygn, om det inte finns synnerligen vägande skäl till det.

2 Fångvården

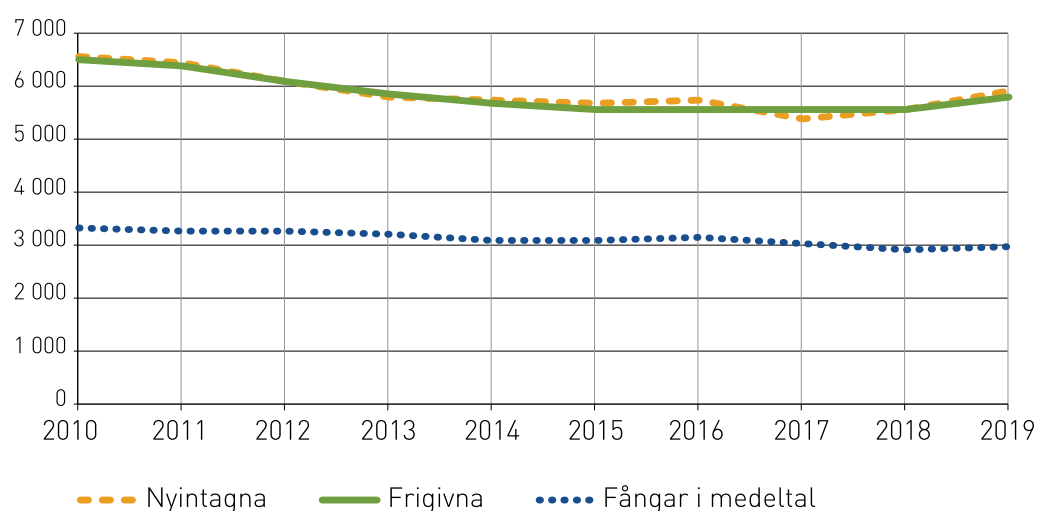
2.1 Utvecklingen av antalet fångar

Bortsett en mindre ökning under 2016 och 2019 har det genomsnittliga antalet fångar i finländska fängelser sjunkit från och med 2005. Fångarna var i snitt 2 952 per dag år 2019, vilket är 40 fler än under det föregående året. Ökningen av antalet intagna berodde i huvudsak på det ökade antalet häktade. Det dagliga genomsnittliga antalet häktade (639) steg med 17 procent jämfört med året innan. Däremot minskade antalet dömda fångar ytterligare under 2019 och de var i snitt 2 247 per dag, vilket är två procent färre än under det föregående året. År 2019 fanns det dagligen i genomsnitt 66 bötesfångar, något fler än ett år tidigare (59).

År 2019 intogs 5 934 personer i fängelserna, nästan 400 fler än ett år tidigare. Av de som blev intagna var 2 302, dvs. knappt 40 procent, dömda fångar, 1 472 var bötesfångar och 2 160 var häktade. Sexton procent av de dömda fångarna placerades direkt i öppna anstalter.

Totalt 5 807 personer frigavs från fängelserna år 2019, av dessa 3 138 var dömda fångar, 1 389 var bötesfångar och 1 280 var häktade. Drygt 40 procent (1 316) av frigivna dömda fångar hade avtjänat straff i högst tre månader och tolv procent (363) i över två år. Den genomsnittliga längden på strafftiden var 10,9 månader. Allt som allt 46 procent av dömda fångar frigavs från öppna anstalter. Andelen dem som avtjänat straff i över två år och blev frigivna från öppna anstalter var 56 procent.

Diagram 1. Nyintagna i fängelse, frigivna och genomsnittliga antalet intagna under åren 2010–2019

År 2019 försattes 854 fångar i övervakad frihet på prov, vilket var över 100 fler än året innan. Det dagliga medeltalet av fångar som befann sig i övervakad frihet på prov ökade till mitten av 2010-talet, men sedan dess har det varit nästan oförändrat. Det dagliga medeltalet av fångar som befann sig i övervakad frihet på prov var 216 år 2019, och den genomsnittliga längden på övervakad frihet på prov var 97 dagar. Övervakad frihet på prov återkallades i 17 procent av fallen.

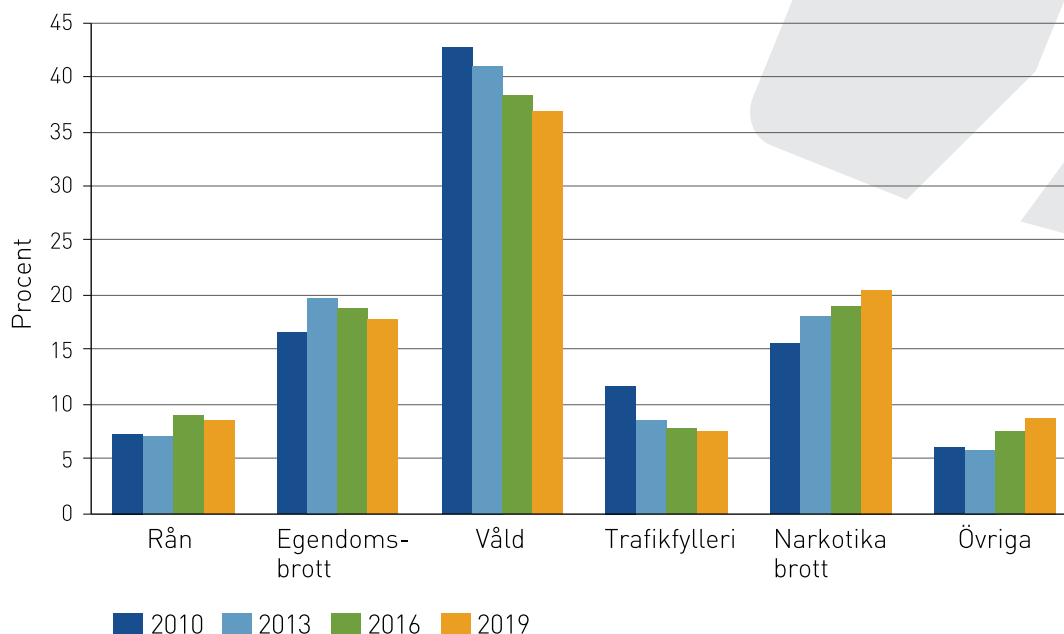
2.2 Fångpopulationens struktur

Dömda för våldsbrott utgör den största gruppen bland fångarna, även om deras andel har fallit sedan början av 2010-talet. År 2019 var de en dryg tredjedel av fångarna dömda för våldsbrott (21 % för brott mot liv och 16 % för misshandelsbrott).

Ungefär en fjärdedel av fångarna har dömts för egendomsbrott. Andelen dömda för stöldbrott har sjunkit, medan andelen dömda för rån och andra egendomsbrott har ökat. År 2018 var den sammanlagda andelen av samtliga dessa åtta till nio procent.

Andelen dömda för narkotikabrott har gått upp. De utgjorde år 2019 en dryg femtedel (21 %) av det totala antalet dömda fångar, medan tio år tidigare deras andel var 16 procent. Även andelen dömda för sexualbrott har ökat något. År 2019 utgjorde de sex procent. Andelen dömda för trafikfylleri har under de senaste tio åren sjunkit från tolv till åtta procent.

Diagram 2. Primärt brott hos dömda fångar den 1 maj, perioden 2010, 2013, 2016 och 2019 (procent)

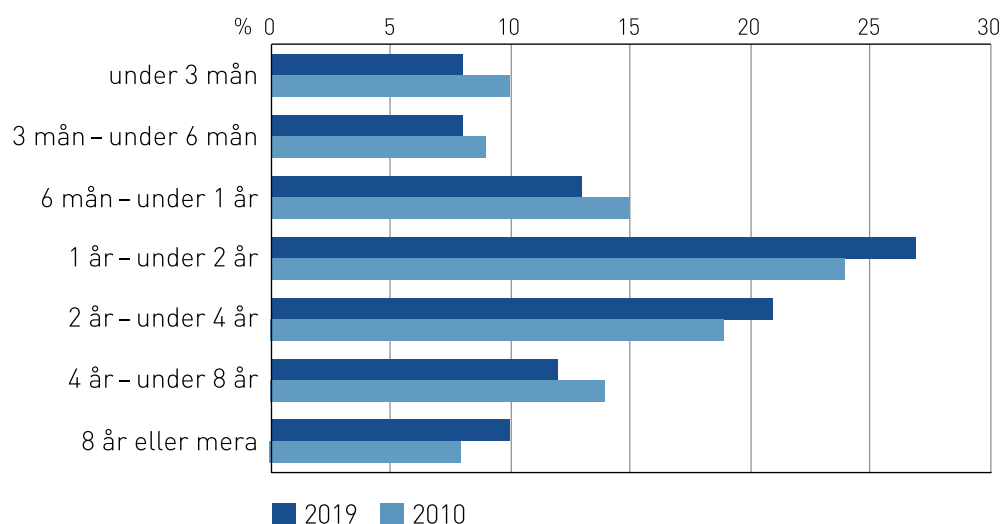

Fångarnas genomsnittliga ålder steg fram till mitten av 2010-talet, men har sjunkit under de senaste åren. År 2019 var fångarnas genomsnittsålder densamma som tio år tidigare. Dömda fångar är i genomsnitt äldre än häktade. År 2019 var genomsnittsåldern för dömda fångar 37,2 år och för häktade 33,7 år. Elva procent av de dömda fångarna var under 25 år, och 15 procent var 50 år eller äldre. Av de häktade var över en femtedel (21 %) under 25 år.

Andelen långtidsfångar har ökat under 2010-talet, och andelen fångar med en anstaltstid under ett år har minskat på motsvarande sätt. Andelen fångar

som har intagits för en tid som underskrider tre månader var åtta procent under 2019. En dryg fjärdedel av fångarna (27 %) var intagna för ett till två år, och en dryg femtedel (21 %) för två till fyra år. Tio procent av fångarna hade framför sig en anstaltstid på minst åtta år.

Diagram 3. Andelar prognosticerade anstaltstider för dömda fångar den 1 maj, åren 2010 och 2019

Andelen förstagångsintagna har under den senaste tioårsperioden stigit från 32 till 38 procent. En knapp tredjedel (30 %) av de dömda fångarna var 2019 från tredje till sjunde gången intagna. 17 % hade intagits åtminstone åtta gånger.

Det fanns i genomsnitt 228 kvinnliga fångar år 2019, vilket utgjorde ca åtta procent av fångpopulationen. Kvinnliga dömda fångar var i genomsnitt 37,5 år gamla. Drygt fyra av tio (43 %) var dömda för våldsbrott.

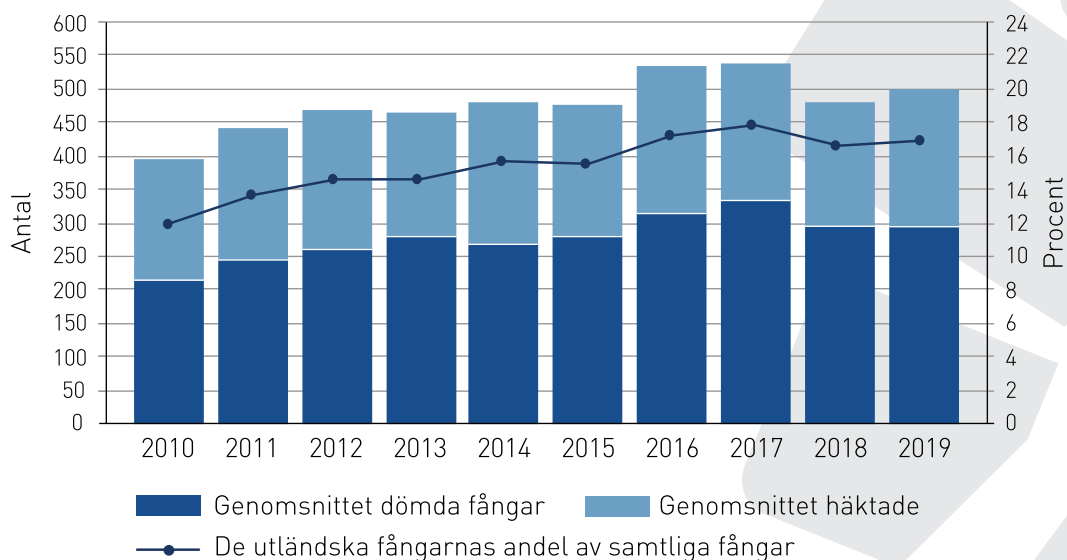
Antalet utländska fångar har ökat under de senaste tio åren med inemot 30 procent, men år 2018 började antalet dock minska och var på samma nivå som i mitten av 2010-talet. De utländska fångarna var i snitt 499 per dag år 2019, något fler än under det föregående året. Utlänningarna utgjorde 17 procent av den totala fångpopulationen.

Enligt en kartläggning av fångpopulationens struktur per den 1 maj 2019 bestod 15 procent av de utländska fångarna av ester och tio procent av både irakier och rumäner. Sammanlagt 66 nationaliteter var representerade.

Merparten (44 %) av de dömda fångarna var fällda för narkotikabrott. Fyra av tio utlänningar (41 %) var häktade.

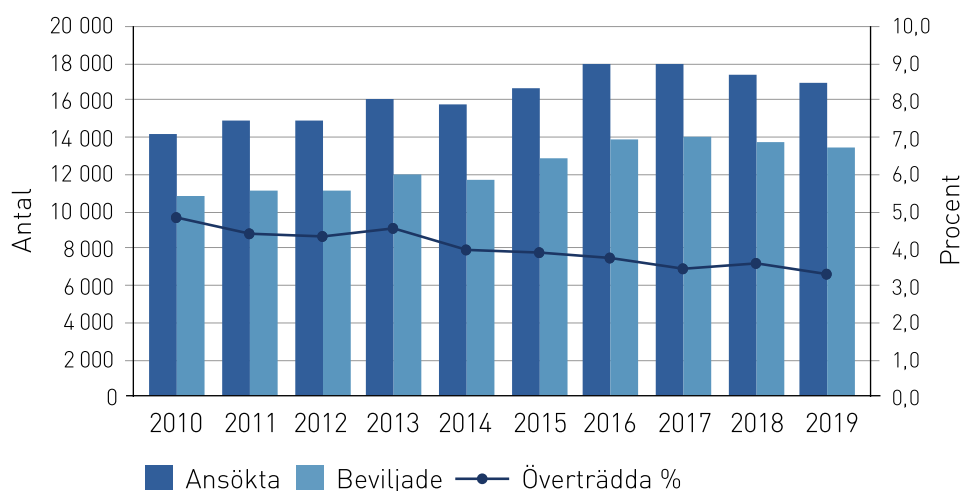
Diagram 4. Genomsnitt av utländska häktade och dömda fångar och deras andel av samtliga intagna i genomsnitt, perioden 2010–2019

2.3 Ordning och säkerhet

Totalt 16 845 permissionsansökningar lämnades in år 2019, och 79 procent blev bifallna. Andelen bifall har ökat något under den senaste tioårsperioden. Andelen fångar som överträder permissionsvillkoren har sjunkit med en knapp tredjedel under samma tid. Under 2019 överträddes permissionsvillkoren 418 gånger, i 3,3 procent av permissionerna.

Diagram 5. Permissioner under perioden 2010–2019

Under de senaste tio åren har antalet rymningar varierat årligen mellan sex och 17. År 2019 skedde sex rymningar. Merparten av rymningarna startar inte innanför fängelsemurarna utan exempelvis på en arbetsplats utanför det inhägnade fängelseområdet eller under eskort av en väktare eller hos en annan myndighet. En fånge rymde från området innanför anstaltsmurarna 2019.

Otillåten avvikelse från öppen anstalt registreras statistiskt inte som rymning. Antalet intagna som utan tillstånd avvek från öppna anstalter var som högst år 2011 och uppgick till 82 personer. Totalt 38 intagna avvek utan tillstånd från öppna anstalter 2019.

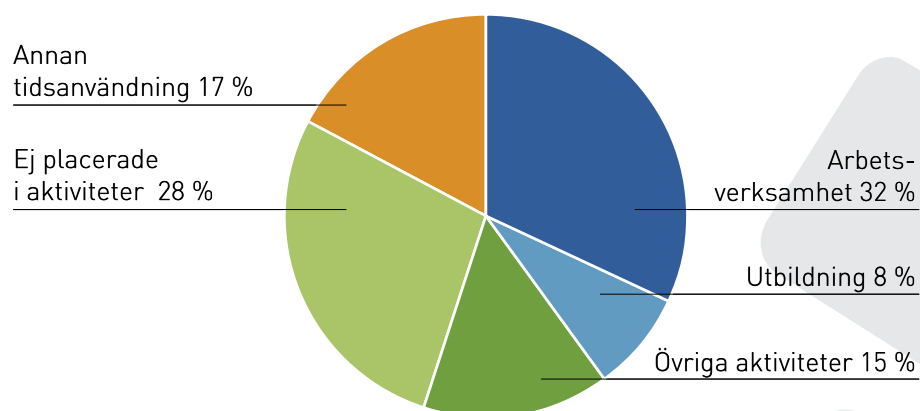
2.4 Fångarnas sysselsättning

Fångarnas sysselsättning under arbetstid består av arbete, utbildning och övriga aktiviteter som ordnas eller godkänns av anstalten. Ungefär en tredjedel av fångarnas tidsanvändning består av diverse arbetsverksamhet. Fängelserna anordnar undervisning i samarbete med utomstående läroanstalter. Både allmänbildande (grund- och gymnasieutbildning) och yrkesinriktad utbildning på andra stadiet erbjuds. Tillstånd till högskole- och universitetsstudier kan beviljas som distansstudier.

Studiernas andel av fångarnas användning av tiden var åtta procent 2019. Andelen av tidsanvändning i övriga aktiviteter, såsom program för missbrukarrehabilitering, åtgärdsprogram för reducering av återfallsbrottslighet och andra program för social rehabilitering, var 15 procent. Andelen sysselsättningar av fångarnas sammanlagda tidsanvändning har under den senaste tioårsperioden stigit från 49 till 55 procent.

Andelen tid när fångarna inte har placerats i någon verksamhet har gått ned från 38 till 28 procent av fångarnas tidsanvändning. Hindren mot deltagande i verksamhet och sysselsättningar är relaterade till otillräckliga personalresurser, bristen på sysselsättningslokaler i några fängelser, fångarnas mångahanda problem och anstaltssäkerheten. Deltagandet i sysselsättning är mest frekvent på öppna anstalter och minst frekvent bland de häktade. Cirka 17 procent av den regelbundna arbets- och sysselsättningstiden består av s.k. annan passiv tid, såsom flytt dagar, resor till tingsrättssammanträden, sjukdomstid och permissionstid.

Diagram 6. Fördelning av fångarnas användning av tiden under vardagar år 2019

2.5 Återfallsbrottslighet hos frigivna dömda fångar

Återfallsbrottsligheten hos frigivna dömda fångar har minskat med 7 procentenheter under statistikperioden (frigivna åren 2006–2014). Den största förändringen har skett hos förstagångsfrigivna och kvinnliga fångar, där återfall är klart färre än i början av statistikperioden. Under de senaste statistikåren har återfall stabiliserats kring ca 60 procent.¹

Ungefär tre av fem (57 %) av de dömda fångar som frigavs 2014 begick under en uppföljningsperiod på fem år minst ett brott som ledde till nytt ovillkorligt fängelsestraff eller samhällstjänst. Återfall bland fångar under 21 år ökade markant jämfört med det föregående statistikåret. Sambandet av återfall med kön och antal intagningar förblev praktiskt taget oförändrat. De viktigaste faktorerna som varslar om återfall är fångens kriminella historia och ålder: fångar med många intagningar har en stor återfallsrisk, och unga personer återvänder mera sannolikt till fängelset än äldre. Efter att övriga bakgrundsfaktorer kontrollerats blir könet inverkan på återfall däremot ringa.

¹ Mer om återfallsbrottslighet bland fångar: Sasu Tyni (2020) Vankien uusintarikollisuus vuosina 2000–2012 ja vankeuslain kokonaisuusuudistuksen uusintarikollisuusvaikutukset. Oikeus 1/2020.

3 Samhällspåföljder

3.1 Antalet samhällspåföljds klienter

Det dagliga medeltalet klienter som avtjänade samhällspåföljd vände uppåt efter en nedåtgående trend som varat i över tio år.² Antalet samhällspåföljds klienter var i genomsnitt 3 031 per dag år 2019, vilket är ungefär två procent mer än året innan. När det gäller enstaka påföljder har utvecklingen varit divergerande.

Det genomsnittliga antalet kunder i samhällstjänst var 1 154, vilket innebär en ökning med sju procent jämfört med året innan. Å andra sidan skedde en minskning på fem procent i antalet begärda utredningar av lämplighet för samhällstjänst, vilket innebär att ökningen av klientantalet inte förväntas bli någon bestående trend. Utredningen mynnar i ett utlåtande om den åtalades lämplighet för samhällstjänst. Positiva utlåtanden lämnades i 84 procent av fallen, på oförändrad nivå jämfört med året innan.

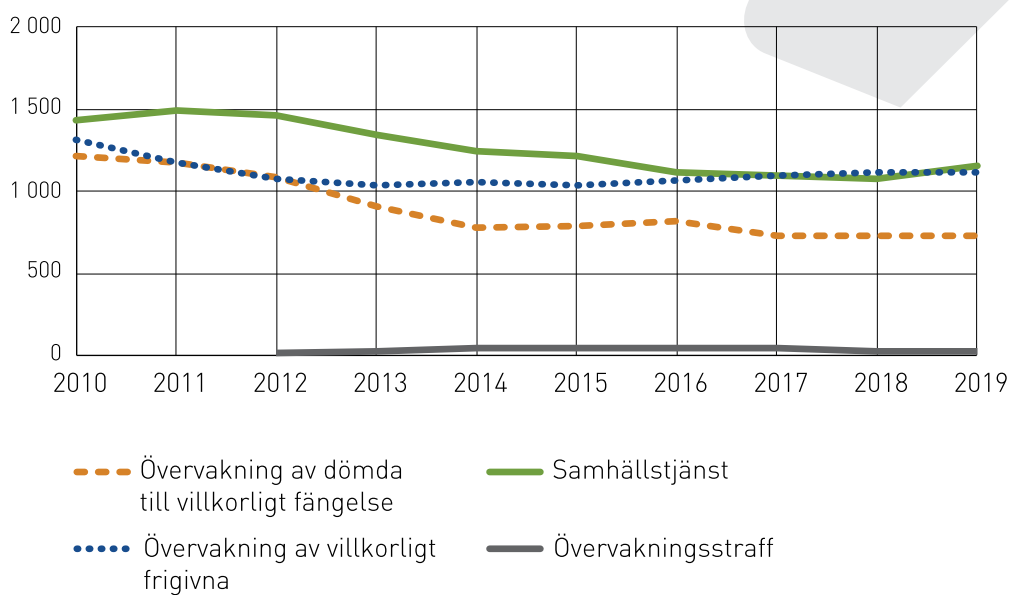
De första övervakningsstraffen kom in för verkställighet vid ingången av 2012. Från 2014 till 2017 har det dagliga genomsnittliga antalet klienter med övervakningsstraff varit tämligen konstant, men från och med 2018 har det varit klart färre som avtjänat övervakningsstraff jämfört med föregående åren. Det dagliga medeltalet klienter med övervakningsstraff sjönk en fjärdedel jämfört med året innan, från 33 till 26, som är det lägsta antalet sedan 2012. Antalet begärda utredningar av lämplighet för övervakningsstraff ökade med fem procent. Som året innan, i 60 procent av utförda utredningar rekommenderades övervakningsstraff.

² Genomsnittet av samhällspåföljds klienter började räknas på ett nytt sätt 2012. Tidigare beräknades antalet verkställigheter, nu granskas antalet klienter. På grund av förändringen sjönk klientmedeltalet med ca 200 till 300 personer. Den som samtidigt är föremål för flera verkställigheter av en och samma påföljd beaktas bara en gång. Den som samtidigt är föremål för verkställighet av flera olika påföljder beaktas vid varje enskild påföljd.

Antalen klienter som dömts till villkorligt fängelse och klienter som underställts övervakning förblev på samma nivå som under de två föregående åren. I dagligt genomsnitt stod 726 villkorligt dömda unga under övervakning. Det från första början obetydliga antalet klienter som avtjänar ungdomsstraff har legat på samma nivå som tidigare. Det dagliga medeltalet var nio klienter på det riksomfattande planet år 2019.

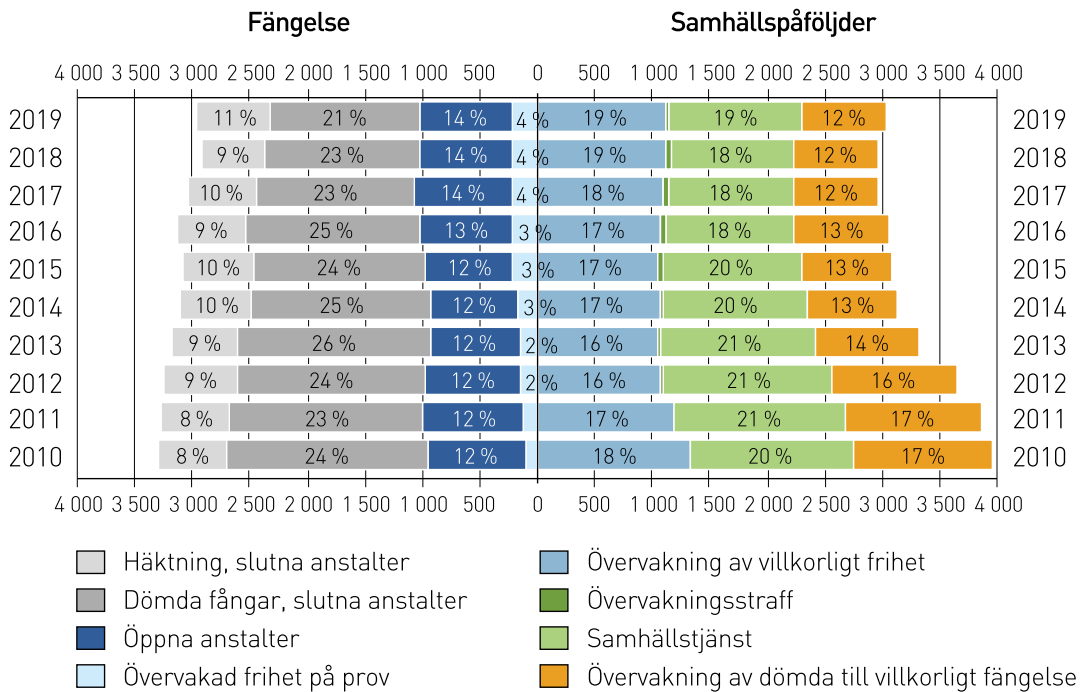
Det genomsnittliga villkorligt frigivna under övervakning sjönk kraftigt efter mitten av århundradets första decennium, men har sedan 2015 vänt sakta uppåt. År 2019 var det genomsnittliga klientantalet exakt detsamma som året innan. I dagligt genomsnitt var det 1 116 villkorligt frigivna som stod under övervakning.

Diagram 7. Dagligt genomsnitt av antal samhällspåföljds klienter under perioden 2010–2019

Antalet samhällspåföljds klienter sjönk kraftigare än antalet fångar ända fram till år 2013. Från och med år 2014 har andelarna dem som är intagna i fängelse och dem som avtjänar samhällspåföljder förblivit stabila. I dagens läge avtjänar hälften av alla brottspåföljds klienter fängelse och hälften någon form av samhällspåföljd.

Diagram 8. Genomsnitt och andel av fångar och samhällspåföljds klienter under perioden 2010–2019

3.2 Klientstrukturen i samhällspåföljder

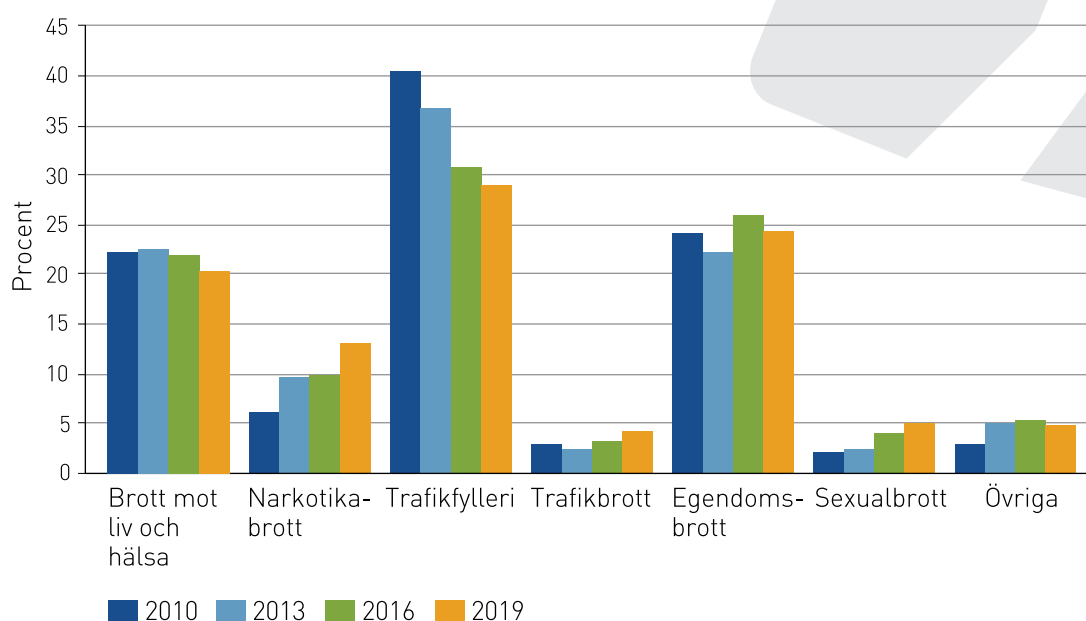
Det vanligaste primära brottet hos dömda i samhällstjänst är trafikfylleri. Andelen dömda för trafikfylleri (42 %) av samhällstjänster som blev avslutade under 2019 var två procentenheter mindre jämfört med året innan. Näst största grupperna var dömda för egendomsbrott (20 %) och dömda för våldsbrott (14 %).

Trafikfylleri är det mest frekventa primära brottet också när det gäller övervakningsstraff. År 2019 hade 56 procent av övervakningsklienterna blivit fällda för trafikfylleri. Dömda för brott mot liv och hälsa utgjorde 14 procent och för egendomsbrott 13 procent. Andelen andra brott, som inkluderar bland annat fällda för vägran att fullgöra värnplikt eller civiltjänst, sjönk till sex procent. Fram till 2017 var andelen andra brott vanligen runt 20 procent.

De vanligaste primära brotten hos dem som dömts villkorligt och står under övervakning är egendomsbrott och våldsbrott. År 2019 var andelen dömda för egendomsbrott 32 procent och andelen dömda för våldsbrott 21 procent. Andelen dömda för narkotikabrott (17 %) har ökat och ligger nu på samma nivå som dömda för trafikfylleri (16 %).

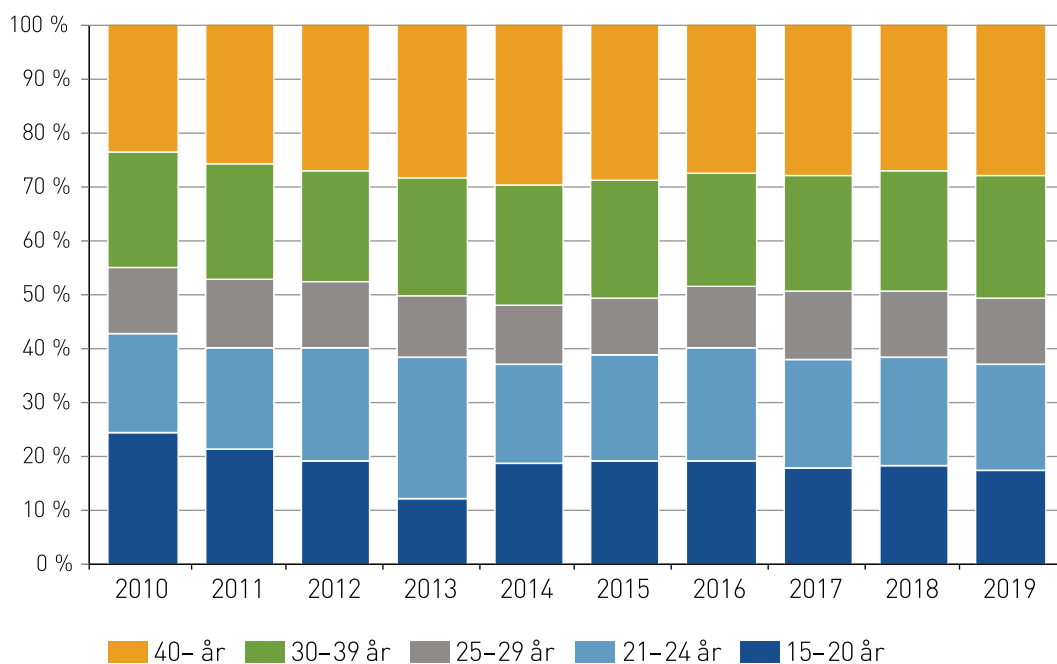
Våldsbrott och egendomsbrott utgör cirka två tredjedelar av de primära brotten hos villkorligt frigivna under övervakning. I övervakningarna avslutade under 2019 var andelen dömda för brott mot liv och hälsa 34 procent och dömda för egendomsbrott 28 procent. Därefter följde dömda för narkotikabrott (19 %).

Diagram 9. Primärt brott hos samhällspåföljds klienter (procent) i påföljder avslutade under perioden 2010, 2013, 2016 och 2019

Under de senaste åren har ungefär en femtedel av samhällspåföljds klienterna varit under 21 år. År 2019 var motsvarande andel 18 procent. Den överväldigande majoriteten av dem (83 %) avtjänade villkorligt fängelse under övervakning. Den största ålderskohorten av dem som avtjänar samhällspåföljder är 30–39-åringarna, som vi kartläggningen den 1 maj var 709 personer (23 %). I övervakning av villkorligt frigivna och samhällstjänst var deras andel cirka 30 procent och vid övervakningsstraff 39 procent.

Diagram 10. Samhällspåföljds klienternas åldersfördelning (procent) den 1 maj, perioden 2010–2019

Kvinnornas andel av samhällspåföljds klienterna har hållit sig rätt stabilt vid 11 procent sedan 2011. Detsamma gäller år 2019. I övervakning av villkorligt frigivna är kvinnliga klienter i regel färre än i fråga om andra samhällspåföljder.

Bara en obetydlig del av samtliga samhällspåföljds klienter är utlänningar. Kartläggningen av klientstrukturen den 1 maj gav vid handen att deras totala antal uppgick till ca 150 personer, vilket innebär att fem procent av klienterna inte var finländska medborgare. De största grupperna var ester och irakier, vilka sammantaget utgjorde 40 procent av utlänningarna i klientelet.

3.3 Samhällspåföljds klienternas sociala situation

I genomsnitt drygt hälften av samhällspåföljds klienterna är arbetslösa. Andelen arbetslösa har förblivit relativt stabil i fråga om andra påföljdsslag, med undantag för övervakning av villkorligt frigivna där antalet minskade i synnerhet under åren 2014–2016. När det gäller samhällstjänst var ungefär en tredjedel av klienterna (31 %) förvärvsarbetande, medan motsvarande andel hos villkorligt frigivna under övervakning var cirka en fjärdedel (26 %) och hos villkorligt dömda under övervakning 15 procent. Andelen förvärvsarbetande klienter som avtjänar övervakningsstraff har ökat och var 39 procent år 2019. Bland villkorligt dömda (unga) som stod under övervakning var studerande den näst största gruppen efter arbetslösa (54 %), enligt kartläggning av klientstrukturen den 1 maj var deras andel 25 procent.

Andelen dem som saknar fast bostad har ökat bland klienterna som blivit villkorligt frigivna och är underställda övervakning. Den 1 maj var det så många som 26 procent (n = 260) som var bostadslösa eller bodde i en temporär bostad eller på ett internat eller en anstalt, vilket innebär en ökning på tre procentenheter från året innan. Även bland dömda till villkorligt fängelse var det många som saknade fast bostad. Andelen klienter i samhällstjänst med fast bostad har varierat mellan 85 och 89 procent under den senaste tioårsperioden. Boendesituationen hos dömda till övervakningsstraff är bra, eftersom stabila boendeförhållanden är ett villkor för att få avtjäna övervakningsstraff.

3.4 Samhällspåföljds klienternas deltagande i aktiviteter

Samhällspåföljds klienterna har tillgång till missbrukarvård och åtgärdsprogram mot kriminellt beteende. De vanligaste programmen är Fem samtal om förändring och Trafiksäkerhet. Behandlingsperioder i missbrukarvården är också synnerligen vanliga stödformer i andra påföljdsslag än övervakningsstraff. Totalt 372 klienter med påföljder avslutade under 2019 deltog i någon programverksamhet och missbrukarvård (en av dem avtjänade ungdomsstraff och är inte upptagen i tabell 40). Merparten av deltagarna i dessa program avtjänade samhällstjänst. Det totala antalet deltagare i programmen minskade med 15 procent jämfört med påföljder som avslutades under 2018. Detta förklaras till en stor del av det minskade antalet deltagare i det vanligaste programmet (Fem samtal om förändring) när det gällde övervakning av villkorligt dömda och övervakning villkorligt frigivna.

3.5 Sanktioner som tillämpas vid samhällspåföljder

Det totala antalet sanktioner (2 090) för försummelse av skyldigheter som gäller samhällspåföljds klienterna ökade något jämfört med år 2018. Relativt sett mest ökade sanktionerna i anslutning till övervakning av villkorligt frigivna, i synnerhet ökade skriftliga anmärkningar som är den lindrigaste av sanktionerna. Också antalet skriftliga anmärkningar till samhällspåföljds klienter ökade tydligt.

Övervakningsstraff och samhällstjänst var de samhällspåföljder vid vilka sanktioner utfärdades mest i relation till klientgenomsnittet. I synnerhet det relativa antalet sanktioner i anslutning till övervakningsstraff var högt under 2019, det totala antalet ökade trots att klientgenomsnittet var en fjärdedel mindre än under 2018. Sanktionerna för dem som avtjänade ungdomsstraff minskade däremot medan antalet klienter förblev på samma nivå, och varken avhämtningar begärdes eller verkställigheter avbröts. Vid övervakning av villkorligt dömda och övervakning av villkorligt frigivna var den vanligaste sanktionen begäran till polisen om avhämtning av klienten till ett övervakningsmöte. Totalt 230 sådana avhämtningsfall ägde rum år 2019.

Tabell 1. Intagna på straffanstalter i början och slutet av året enligt kön, fånggrupp och anstaltstyp, 2019

Anstaltstyp	I anstaltsregistret							
	Totalt		Dömda fångar		Bötesfångar		Häktade	
	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor
I början av året								
Samtliga anstalter	2 842	212	2 191	153	37	7	614	52
Slutna anstalter	1 895	124	1 245	66	36	6	614	52
Öppna anstalter	947	88	946	87	1	1	0	0
I slutet av året								
Samtliga anstalter	2 910	241	2 166	164	58	11	686	66
Slutna anstalter	1 926	151	1 187	75	53	10	686	66
Öppna anstalter	984	90	979	89	5	1	0	0

Tabell 2. Det dagliga genomsnittet av fångar enligt fånggrupp, perioden 2010–2019

	Dömda fångar	Bötesfångar	Häktade	Totalt	Totalt kvinnor	Kvinnornas andel av samtliga fångar (%)
2010	2 635	57	599	3 291	246	7
2011	2 612	53	598	3 262	234	7
2012	2 561	49	626	3 236	224	7
2013	2 549	48	578	3 175	242	8
2014	2 425	52	619	3 097	239	8
2015	2 419	52	597	3 068	231	8
2016	2 478	57	585	3 120	229	7
2017	2 383	55	597	3 035	230	8
2018	2 304	59	547	2 910	218	7
2019	2 247	66	639	2 952	228	8

Tabell 3. Genomsnittet av häktade och dömda fångar som inte fyllt 21 år, perioden 2010–2019

	15–17 år	18–20 år	Under 21 år totalt	Samtliga fångar	Unga fångarnas andel av samtliga fångar (%)
2010	7	72	79	3 291	2,4
2011	10	70	80	3 262	2,5
2012	6	79	85	3 236	2,6
2013	8	74	82	3 175	2,6
2014	5	78	83	3 097	2,7
2015	8	73	81	3 068	2,6
2016	9	80	89	3 120	2,9
2017	10	85	95	3 035	3,1
2018	5	78	83	2 910	2,9
2019	7	76	83	2 952	2,8

Tabell 4. Fångar som under året anlänt från frihet till straffanstalt enligt fånggrupp, kön och anstaltstyp, 2019

Fånggrupp	Alla anstalter			Slutna fängelser			Öppna anstalter		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Anlänt från frihet totalt	5 274	660	5 934	4 937	624	5 561	337	36	373
Bötesfångar	1 216	256	1 472	1 211	256	1 467	5	0	5
Dömnda fångar	2 116	186	2 302	1 784	150	1 934	332	36	368
15-17 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18-20 år	35	5	40	30	5	35	5	0	5
21- år	2 081	181	2 262	1 754	145	1 899	327	36	363
Häktade	1 942	218	2 160	1 942	218	2 160	0	0	0
15-17 år	29	4	33	29	4	33	0	0	0
18-20 år	159	14	173	159	14	173	0	0	0
21- år	1 754	200	1 954	1 754	200	1 954	0	0	0

Tabell 5. Fångar som anlänt från frihet till straffanstalt enligt fånggrupp, perioden 2010-2019

	Dömnda fångar		Bötesfångar		Häktade		Totalt	
	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor
2010	3 244	243	1 303	150	1 998	181	6 545	574
2011	3 097	225	1 277	166	2 062	152	6 436	543
2012	2 744	200	1 135	130	2 187	157	6 066	487
2013	2 640	220	1 179	165	1 990	169	5 809	554
2014	2 525	198	1 244	154	1 980	148	5 749	500
2015	2 453	196	1 203	160	2 015	194	5 671	550
2016	2 439	214	1 344	212	1 949	184	5 732	610
2017	2 233	169	1 251	200	1 917	166	5 401	535
2018	2 325	188	1 321	209	1 900	188	5 546	585
2019	2 302	186	1 472	256	2 160	218	5 934	660

Tabell 6. Fångar som under året frigivits enligt frigivningsgrund, kön och anstaltstyp, 2019

	Anstaltstyp								
	Slutna fängelser			Öppna anstalter			Alla anstalter		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Frigivna från anstalter, totalt	3 810	492	4 302	1 368	137	1 505	5 178	629	5 807
1. Helt avtjänade straff	1 104	237	1 341	54	9	63	1 158	246	1 404
bötesfångar	1 094	236	1 330	46	9	55	1 140	245	1 385
dömda fångar	10	1	11	8	0	8	18	1	19
2. Benådning av republikens president från vidare straffverkställighet	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Villkorligt frigivna	1 567	108	1 675	1 311	128	1 439	2 878	236	3 114
enligt benådning av republikens president	0	0	0	0	1	1	0	1	1
enligt anstaltsdirektörens beslut	0	0	0	0	0	0	0	0	0
enligt Brottsåtgärdsmyndighetens beslut	1	0	1	0	0	0	1	0	1
enligt beslut om strafftid	1 564	108	1 672	1 300	126	1 426	2 864	234	3 098
enligt beslut från Helsingfors hovrätt	2	0	2	11	1	12	13	1	14
enligt beslut från krigsförbrytardomstolen i Haag	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Frigivna häktade	1 137	143	1 280	0	0	0	1 137	143	1 280
förkastade åtal	2	0	2	0	0	0	2	0	2
senarelagd behandling	1	0	1	0	0	0	1	0	1
ovillkorligt dömda men frigivna	30	2	32	0	0	0	30	2	32
villkorligt dömda	73	7	80	0	0	0	73	7	80
anna orsak	1 031	134	1 165	0	0	0	1 031	134	1 165
5. Övriga grunder	2	4	6	3	0	3	5	4	9
Avlidna	6	0	6	3	0	3	9	0	9
Överförda till andra länder	53	2	55	1	1	2	54	3	57

Tabell 7. Dömda fångar som under året frigivits enligt avtjänad strafftid, kön och anstaltstyp, 2019

Avtjänad strafftid	Anstaltstyp								
	Slutna fängelser			Öppna anstalter			Alla anstalter		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Totalt	1 579	109	1 688	1 322	128	1 450	2 901	237	3 138
-1 månad	268	23	291	148	15	163	416	38	454
över 1-2 mån	320	21	341	211	17	228	531	38	569
över 2-3 mån	167	12	179	104	10	114	271	22	293
över 3-6 mån	226	19	245	177	15	192	403	34	437
över 6 mån-1 år	201	16	217	212	16	228	413	32	445
över 1-2 år	242	13	255	290	32	322	532	45	577
över 2-4 år	115	4	119	128	17	145	243	21	264
över 4 år	40	1	41	52	6	58	92	7	99
Genomsnittslängden av straff, mån.	9,4	6,2	9,1	12,7	14,4	12,8	10,9	10,6	10,9

Tabell 8. Längden av förvandlingsstraff för böter som under året löpte ut, 2019

	Fångar som bara avtjänat förvandlingsstraff för böter			Dömda fångar och häktade som avtjänat förvandlingsstraff för böter		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Högst 10 dagar	540	135	675	79	7	86
11-30 dagar	438	71	509	256	20	276
31-60 dagar	148	39	187	129	14	143
61-90 dagar	14	4	18	46	12	58
Totalt	1 140	249	1 389	510	53	563

Tabell 9. Fångar som under året frigivits från straffanstalt enligt fånggrupp och kön, perioden 2010-2019

	Dömda fångar		Bötesfångar		Häktade		Totalt	
	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor
2010	4 193	319	1 224	148	1 089	102	6 506	569
2011	3 982	291	1 251	160	1 125	101	6 358	552
2012	3 728	261	1 104	132	1 241	82	6 073	475
2013	3 582	298	1 155	160	1 114	91	5 851	549
2014	3 386	262	1 216	148	1 098	85	5 700	495
2015	3 304	278	1 167	156	1 102	130	5 573	564
2016	3 223	254	1 247	192	1 061	117	5 531	563
2017	3 198	250	1 246	207	1 132	114	5 576	571
2018	3 166	247	1 259	199	1 106	126	5 531	572
2019	3 138	237	1 389	249	1 280	143	5 807	629

Tabell 10. Avtjänad tid på straffanstalt hos frigivna dömda fångar (i procent), perioden 2010–2019

Avtjänad tid	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
-1 månad	16	16	15	13	14	14	14	13	15	14
över 1–2 mån	21	21	20	18	18	19	17	17	19	18
över 2–3 mån	9	11	9	10	9	9	8	9	8	9
över 3–6 mån	16	16	14	16	15	14	16	15	13	14
över 6 mån –1 år	15	14	17	17	15	16	14	15	15	14
över 1–2 år	15	14	15	17	19	19	19	21	19	18
över 2 –4 år	6	6	7	7	7	7	8	9	8	8
över 4 år	2	3	2	3	3	3	4	3	3	3
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	4 193	3 982	3 728	3 582	3 386	3 304	3 223	3 198	3 166	3 138

Tabell 11. Villkorligt frigivna, perioden 2010–2019

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Villkorligt frigivna totalt	4 146	3 935	3 682	3 533	3 352	3 266	3 187	3 170	3 142	3 114
Enligt fängelsedirektörens / -direktionens beslut	4 138	3 929	3 677	3 525	3 339	1 281	0	0	1	0
Enligt beslut om strafftid	-	-	-	-	-	1 969	3 172	3 151	3 124	3 098
Enligt Brottsåtgärdsmyndighetens beslut	0	0	0	0	0	0	0	3	0	1
Enligt benådning av republikens president	2	4	1	0	0	0	2	0	0	1
Enligt beslut från Helsingfors hovrätt	6	2	4	8	12	16	13	16	17	14
Enligt högsta domstolens beslut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Enligt beslut från krigsförbrytardomstolen i Haag	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Ställda under övervakning	828	759	742	753	745	720	759	794	782	817

Tabell 12. Antalet livstidsfångar i början av året, antalet livstidsstraff som inleddes under året, antalet frigivna livstidsfångar och genomsnittslängden av avtjänade straff, perioden 2010–2019

År	Antalet livstidsfångar i början av året	Antalet livstidsstraff som började avtjänas under året	Frigivna livstidsfångar	Genomsnittslängden av avtjänat straff
2010	157	14	6	14,5
2011	164	15	2	15,0
2012	175	27	3	22,4
2013	200	14	6	13,6
2014	208	9	12	14,4
2015	203	15	16	13,8
2016	202	12	13	14,0
2017	200	12	15	14,6
2018	195	9	16	14,5
2019	187	10	14	14,9
2020	183			

Tabell 13. Övervakad frihet på prov, perioden 2010–2019

	Inledda	Avslutade	Återkallade	Återkallade, andel av avslutade %	Övervakad frihet på prov, i genomsnitt per dag	Genomsnittslängden av frihet på prov
2010	395	397	67	17	102	97
2011	426	394	69	18	113	100
2012	544	526	94	18	150	101
2013	504	513	65	13	151	108
2014	615	596	98	16	168	102
2015	702	657	104	16	209	108
2016	690	687	123	18	203	110
2017	754	774	125	16	214	104
2018	749	754	146	19	207	99
2019	854	795	137	17	216	97

Tabell 14. Primärt brott hos dömda fångar den 1 maj, perioden 2010–2019 (procent)

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Rån	Totalt	7	7	7	7	7	7	9	8	8	9
	Kvinnor	7	7	7	5	7	4	4	5	4	7
Stöld	Totalt	11	10	11	12	11	10	10	10	9	9
	Kvinnor	10	6	12	10	8	7	10	12	9	8
Övrigt egendomsbrott	Totalt	6	6	8	8	7	7	8	8	9	8
	Kvinnor	7	9	10	10	7	8	12	12	14	14
Brott mot liv	Totalt	22	23	23	23	24	24	21	21	20	21
	Kvinnor	30	31	34	32	28	33	32	28	26	27
Övrigt våldsbrott	Totalt	21	21	20	18	17	17	17	17	17	16
	Kvinnor	21	17	12	21	19	18	16	17	18	16
Sexualbrott	Totalt	4	4	4	4	4	5	5	7	6	6
	Kvinnor	3	4	2	2	2	1	1	1	2	1
Narkotikabrott	Totalt	16	17	17	18	19	19	19	20	21	21
	Kvinnor	16	16	19	14	23	21	19	20	18	16
Trafikfylleri	Totalt	12	10	9	9	7	8	8	7	8	8
	Kvinnor	5	6	3	6	5	5	4	2	5	9
Övrigt brott	Totalt	3	2	2	2	2	2	2	2	2	3
	Kvinnor	2	4	1	1	2	3	2	3	4	1
Totalt	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Kvinnor	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	Totalt	2 726	2 639	2 615	2 699	2 471	2 513	2 498	2 423	2 365	2 260
	Kvinnor	193	180	177	201	190	181	167	181	174	164

Tabell 15. Dömda fångars åldersgrupper den 1 maj, perioden 2010–2019 (procent)

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
15–20 år	Totalt	2	1	2	2	2	2	1	2	2	2
	Kvinnor	1	0	1	0	0	1	2	2	1	2
21–24 år	Totalt	9	8	8	8	8	8	8	8	9	9
	Kvinnor	10	9	5	7	7	7	10	12	5	9
25–29 år	Totalt	19	20	19	19	17	16	17	17	17	18
	Kvinnor	15	20	19	23	19	16	14	14	18	18
30–39 år	Totalt	33	33	35	34	35	36	35	35	35	35
	Kvinnor	29	31	35	28	27	31	33	29	33	31
40–49 år	Totalt	23	22	22	22	23	22	22	23	21	21
	Kvinnor	32	26	31	26	27	24	20	24	25	23
50 år –	Totalt	14	14	13	15	15	16	16	15	16	15
	Kvinnor	15	14	11	16	19	20	22	20	17	17
Totalt	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Kvinnor	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	Totalt	2 726	2 639	2 615	2 699	2 471	2 13	2 498	2 423	2 365	2 260
	Kvinnor	193	180	177	201	190	181	167	181	174	164

Tabell 16. Prognostiserade intagningstider för dömda fångar den 1 maj, perioden 2010–2019 (procent)

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
< 3 mån	Totalt	10	9	8	8	9	8	7	6	7	8
	Kvinnor	10	7	7	9	7	7	7	6	8	10
3 < 6 mån	Totalt	9	10	8	9	7	8	9	8	7	8
	Kvinnor	6	12	6	9	9	10	7	8	6	8
6 < 12 mån	Totalt	15	15	16	15	14	14	14	13	14	13
	Kvinnor	21	16	17	15	13	12	16	17	15	16
1 < 2 år	Totalt	24	25	25	26	27	27	27	27	28	27
	Kvinnor	29	26	26	27	31	28	30	27	29	31
2 < 4 år	Totalt	19	19	20	20	19	20	20	22	21	21
	Kvinnor	16	19	21	18	18	18	17	18	21	15
4 < 8 år	Totalt	14	15	13	12	14	13	13	13	12	12
	Kvinnor	14	15	18	15	14	16	13	14	12	10
8 år –	Totalt	8	8	9	9	10	10	10	10	10	10
	Kvinnor	6	6	6	7	8	8	10	9	9	9
Totalt	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Kvinnor	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	Totalt	2 690	2 576	2 581	2 662	2 435	2 466	2 456	2 385	2 324	2 213
	Kvinnor	193	177	176	201	190	179	166	179	173	160

I tabellen saknas de fångar för vilka beräkningen av strafflängden inte slutförts eller som var förrymda.

Tabell 17. Antalet intagningar hos dömda fångar den 1 maj, perioden 2010–2019 (procent)

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1. gången	Totalt	32	33	34	36	37	37	36	38	39	38
	Kvinnor	49	53	50	56	57	56	53	54	51	53
2. gången	Totalt	13	13	14	13	13	13	13	14	14	15
	Kvinnor	18	18	15	14	13	14	15	13	14	14
3.–7. gången	Totalt	35	35	35	34	32	32	32	31	30	30
	Kvinnor	27	24	26	27	23	23	24	20	26	25
8.– gången	Totalt	19	20	18	18	18	18	19	18	17	17
	Kvinnor	6	4	9	4	7	7	8	13	9	8
Totalt	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Kvinnor	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	Totalt	2 720	2 631	2 609	2 694	2 470	2 512	2 494	2 421	2 364	2 260
	Kvinnor	193	180	177	201	190	181	167	181	174	164

Tabell 18. Genomsnittet av utländska fångar enligt fånggrupp och deras andel av samtliga fångar, perioden 2010–2019

	Utländska			Alla fångar	Andelen utländska fångar av samtliga fångar (%)
	Dömda fångar	Häktade	Totalt		
2010	214	180	394	3 291	12
2011	243	201	444	3 262	14
2012	261	209	470	3 236	15
2013	279	185	464	3 175	15
2014	266	217	483	3 097	16
2015	277	200	477	3 068	16
2016	314	223	537	3 120	17
2017	334	206	540	3 035	18
2018	295	187	482	2 910	17
2019	293	206	499	2 952	17

Tabell 19. Primärt brott hos utländska dömda fångar den 1 maj, perioden 2010–2019 (procent)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Rån	9	8	3	5	11	5	6	5	7	5
Stöld	15	13	15	16	12	15	12	7	7	13
Övrigt egendomsbrott	5	4	6	3	4	3	3	3	3	2
Brott mot liv	10	6	6	7	10	11	10	10	10	10
Övrigt våldsbrott	7	7	11	7	4	6	7	10	9	9
Sexualbrott	5	9	9	8	9	10	6	14	9	11
Narkotikabrott	46	48	44	49	46	46	50	46	49	44
Trafikfylleri	2	1	4	3	3	1	5	3	4	4
Övrigt brott	2	4	1	2	2	2	3	2	2	1
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	212	227	267	276	256	294	307	324	306	292

Tabell 20. Medborgarskap hos utländska fångar den 1 maj 2019

	N		N
Afghanistan	15	Marocko	7
Albanien	24	Mexiko	2
Algeriet	2	Montenegro	1
Angola	2	Myanmar	1
Bosnien-Hercegovina	1	Nederländerna	10
Bulgarien	1	Nigeria	9
Chile	1	Pakistan	3
Colombia	2	Peru	1
Demokratiska republiken Kongo	4	Polen	6
Egypten	2	Portugal	4
Elfenbenskusten	1	Republiken Kongo	1
Eritrea	2	Rumänien	49
Estland	75	Rwanda	1
Etiopien	2	Ryssland	29
Frankrike	5	Senegal	4
Förenta Staterna	1	Serbien	2
Gambia	11	Somalia	19
Georgia	6	Spanien	5
Ghana	2	Storbritannien	3
Grekland	2	Sudan	4
Guinea	1	Sverige	26
Guinea-Bissau	1	Sydsudan	1
Indien	2	Syrien	2
Irak	51	Tadzjikistan	1
Iran	13	Thailand	1
Kamerun	1	Tjeckien	2
Kenya	2	Trinidad och Tobago	1
Kina	1	Tunisien	2
Kosovo	2	Turkiet	5
Kroatien	3	Tyskland	4
Lettland	3	Ukraina	4
Libyen	1	Vitryssland	4
Litauen	33	Utan medborgarskap	10
Mali	1	Uppgifter saknas	2
		Totalt	502

Tabell 21. Permissioner, perioden 2010–2019

	Ansökta	Beviljade		Återkallade		Utnyttjade		Tillståndsvillkoren uppfyllts		Tillståndsvillkoren brutits	
	N	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
2010	13 997	10 669	76	242	2	10 427	98	9 932	95	495	4,7
2011	14 768	11 016	75	293	3	10 723	97	10 256	96	467	4,4
2012	14 749	10 984	74	318	3	10 666	97	10 212	96	454	4,3
2013	15 921	11 829	74	399	3	11 430	97	10 921	96	509	4,5
2014	15 579	11 639	75	327	3	11 312	97	10 868	96	444	3,9
2015	16 550	12 708	77	405	3	12 303	97	11 832	96	471	3,8
2016	17 776	13 813	78	465	3	13 348	97	12 857	96	491	3,7
2017	17 852	13 844	78	464	3	13 380	97	12 926	97	454	3,4
2018	17 243	13 557	79	390	3	13 167	97	12 701	96	466	3,5
2019	16 845	13 248	79	481	4	12 767	96	12 349	97	418	3,3

Tabell 22. Rymningar och otillåtna avvikelser, perioden 2010–2019

	Rymningar			Otillåtna avvikelser från öppna anstalter	Olovliga avvikande från utomstående inrättningar eller anstalter
	Totalt	Från slutna fängelser	Inifrån fängelsemurarna		
2010	12	10	1	54	9
2011	12	7	1	82	5
2012	17	11	6	62	15
2013	15	9	5	56	16
2014	14	13	7	39	9
2015	10	8	2	42	29
2016	10	9	4	55	9
2017	8	7	5	63	10
2018	11	5	1	52	8
2019	6	3	1	38	7

Tabell 23. Fångarnas tidsanvändning (procent), perioden 2010–2019

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Arbetsverksamhet	32	32	32	31	31	32	32	31	32	32
Utbildning	9	8	10	8	7	8	7	8	9	8
Övriga aktiviteter	8	9	10	10	11	12	13	15	15	15
Aktiviteter sammanlagt	49	49	52	50	49	52	52	54	56	55
Ej placerade i aktiviteter	38	38	36	38	39	35	37	32	27	28
Annan tidsanvändning (sjukdom o.d.)	13	13	12	11	12	13	11	14	17	17
Ej placerade i aktiviteter sammanlagt	51	51	48	50	51	48	48	46	44	45
Fångar i aktiviteter i snitt per dag	1 597	1 589	1 739	1 593	1 539	1 605	1 654	1 657	1 629	1 623
Fångar totalt i snitt per dag	3 291	3 262	3 333	3 157	3 099	3 102	3 120	3 035	2 942	2 952

Tabell 24. Fångar och fängelser 1980–2019

År	Fångar i genomsnitt per dag					Fångar som anlant från frihet till anstalt						Frigivna från anstalter	Fängelser 31.12.	Fångplatser i bruk	
	Totalt	Kvinnor	Bötesfångar	Häktade	Utländska fångar	Totalt	Dömda fångar		Bötesfångar	Häktade				I samtliga anstalter	I slutna fängelser (%)
							Totalt	Under 21 år		Totalt	Under 21 år				
1980	5 088	135	135	546	8	10 114	5 548	313	1 288	3 120	493	10 206	18	4 543	73
1981	4 883	142	135	553	8	9 840	5 080	291	1 470	3 117	447	10 197	18	4 618	73
1982	4 766	135	128	582	12	10 194	5 209	320	1 347	3 459	540	10 200	18	4 665	73
1983	4 709	161	150	571	8	10 132	4 966	360	1 595	3 327	588	10 183	19	4 629	73
1984	4 524	153	138	536	10	9 671	5 204	390	1 299	3 114	730	9 884	18	4 695	74
1985	4 411	137	113	500	15	9 307	5 277	408	1 161	2 846	672	9 516	18	4 693	74
1986	4 219	126	132	510	11	9 216	5 010	297	1 337	2 867	402	9 240	18	4 738	72
1987	4 175	127	66	468	12	9 467	5 392	285	1 429	2 646	438	9 744	19	4 716	75
1988	3 972	125	91	421	11	9 379	5 096	260	1 821	2 462	382	9 707	21	4 700	75
1989	3 389	112	98	350	11	8 648	5 237	292	1 720	1 691	205	9 272	21	4 739	75
1990	3 441	109	95	372	20	8 831	5 349	201	1 556	1 926	325	8 561	21	4 214	73
1991	3 467	110	137	293	28	8 874	5 411	232	2 016	1 447	247	9 183	22	4 210	71
1992	3 511	110	189	263	43	9 851	5 769	268	2 557	1 525	248	9 755	23	4 220	72
1993	3 421	119	245	248	48	9 435	5 055	234	2 944	1 436	274	9 593	24	4 286	73
1994	3 275	122	221	259	57	8 711	4 424	205	2 661	1 626	306	8 984	25	4 102	72
1995	3 248	133	173	289	73	7 755	3 910	169	2 273	1 572	298	7 661	24	4 095	69
1996	3 197	149	132	300	94	6 594	3 254	172	1 703	1 637	279	7 028	24	3 907	71
1997	2 974	144	119	295	116	6 201	2 937	134	1 671	1 593	205	6 314	24	3 827	71
1998	2 809	140	96	292	130	5 803	2 982	120	1 318	1 503	198	5 883	23	3 508	71
1999	2 743	126	102	354	138	5 838	2 858	113	1 391	1 589	145	5 972	23	3 494	71
2000	2 855	144	121	376	173	6 561	3 312	122	1 581	1 668	220	6 272	22	3 357	71
2001	3 135	159	149	457	248	6 832	3 248	184	1 698	1 886	278	6 516	22	3 399	71
2002	3 433	204	190	478	293	7 451	3 452	106	2 156	1 843	219	7 245	22	3 437	72
2003	3 578	205	198	492	291	7 654	3 520	123	2 223	1 911	211	7 511	21	3 286	76
2004	3 577	206	81	473	284	6 575	3 863	129	867	1 845	189	6 322	21	3 479	72
2005	3 888	242	179	519	282	7 552	3 779	95	1 843	1 930	178	7 063	21	3 460	73
2006	3 778	246	189	463	306	7 292	3 496	72	2 098	1 698	155	7 672	26	3 607	71
2007	3 551	244	134	506	307	7 303	3 568	57	1 856	1 879	177	7 352	26	3 540	71
2008	3 526	232	121	559	325	7 321	3 539	88	1 852	1 930	224	7 196	26	3 517	72
2009	3 492	246	83	569	370	7 059	3 469	104	1 627	1 963	180	7 246	26	3 298	70
2010	3 291	246	57	599	394	6 545	3 244	83	1 303	1 998	186	6 506	28	3 113	67
2011	3 262	234	53	598	444	6 436	3 097	80	1 277	2 062	200	6 358	27	3 092	67
2012	3 236	224	49	626	470	6 066	2 744	65	1 135	2 187	215	6 073	26	3 089	71
2013	3 175	242	48	578	464	5 809	2 640	54	1 179	1 990	187	5 851	26	3 089	70
2014	3 097	239	52	619	483	5 749	2 525	52	1 244	1 980	198	5 700	26	3 083	69
2015	3 086	231	52	597	477	5 671	2 453	42	1 203	2 015	206	5 573	26	3 007	70
2016	3 120	229	57	585	537	5 732	2 439	37	1 344	1 949	200	5 531	26	2 959	67
2017	3 035	230	55	597	540	5 401	2 234	44	1 251	1 916	190	5 576	26	2 922	66
2018	2 910	218	59	547	482	5 546	2 325	42	1 321	1 900	164	5 531	26	2 975	67
2019	2 952	228	66	639	499	5 934	2 302	40	1 472	2 160	206	5 807	26	2 878	68

Tabell 25. Återfallsbrott (procent) hos dömda fångar som frigavs under perioden 2006–2014 under en observationsperiod på fem år enligt kön, ålder och antal intagningar

		Frigivningsår								
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Totalt		64	64	61	58	59	61	58	58	57
Kön	Män	65	65	62	58	60	61	59	59	58
	Kvinnor	56	50	48	48	50	51	46	46	44
Ålder vid frigivningen	15 < 21	80	82	80	81	78	87	74	75	91
	21 < 30	72	73	72	67	70	68	67	70	66
	30 < 40	67	67	64	61	65	65	60	62	59
	40 < 50	59	56	53	51	50	55	51	50	51
	50–	44	40	40	37	35	39	38	34	35
Antal intagningar	1	49	47	45	39	41	41	36	38	36
	2	63	63	60	57	60	59	57	60	55
	3–5	72	68	69	64	66	68	69	68	65
	6–	78	79	75	75	73	75	74	73	75
Totalt N		4 558	4 310	4 162	4 243	3 915	3 659	3 456	3 304	3 098

Tabell 26. Dagligt genomsnitt av samhällspåföljds klienter, perioden 2010–2019*

	Övervakning av dömda till villkorligt fängelse	Ungdomsstraff	Samhällstjänst	Övervakning av villkorligt frigivna	Övervakningsstraff	Totalt
2010	1 214	12	1 428	1 316		3 970
2011	1 178	14	1 490	1 177		3 859
2012	1 084	10	1 458	1 074	18	3 645
2013	908	7	1 344	1 036	29	3 324
2014	781	10	1 247	1 054	45	3 137
2015	786	9	1 217	1 033	48	3 093
2016	819	9	1 120	1 067	47	3 061
2017	727	7	1 096	1 093	45	2 967
2018	729	8	1 072	1 116	33	2 959
2019	726	9	1 154	1 116	26	3 031

* Sättet att beräkna genomsnittet av de personer som utför samhällstjänst ändrades 2012. Tidigare beräknades antalet verkställigheter, nu beräknas antalet klienter.

Tabell 27. Verkställighet av samhällstjänst, perioden 2010–2019

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Begärda utredningar av samhällstjänst	5 695	5 624	5 357	4 589	4 296	4 037	3 858	3 850	4 057	3 872
Genomförda utredningar av samhällstjänst*	4 250	3 929	4 089	3 610	3 451	3 136	2 990	3 067	3 095	2 912
Positiva utlåtanden	3 599	3 358	3 414	3 124	2 985	2 744	2 602	2 600	2 574	2 436
Positiva utlåtanden %	85	85	83	87	87	88	87	85	83	84
Samhällstjänst som skulle verkställas	3 076	2 927	2 741	2 523	2 359	2 329	2 037	1 938	2 009	1 930
Inledd samhällstjänst	2 891	2 751	2 704	2 366	2 204	2 136	1 914	1 792	1 741	1 821
Slutförd samhällstjänst	2 482	2 330	2 296	2 086	1 908	1 832	1 643	1 489	1 436	1 445
Avslutad samhällstjänst**	3 047	2 761	2 827	2 507	2 354	2 210	2 062	1 849	1 828	1 774
Enligt underrettens beslut återförvandlade till fängelse	505	402	482	373	375	326	359	321	343	280
% av avslutade	17	15	17	15	16	15	17	17	19	16
Utförda timmar samhällstjänst under året	231 235	220 440	225 158	199 514	180 749	173 658	151 396	140 408	136 865	143 786
Klienter som utförde samhällstjänst 31.12.	1 315	1 441	1 302	1 217	1 157	1 127	1 021	1 015	1 039	1 128
Samhällstjänstklienter i genomsnitt per dag	1 428	1 490	1 458	1 344	1 247	1 217	1 120	1 096	1 072	1 154

* Omfattar inte de fall där det inte har varit möjligt att uppställa något utlåtande.

** I avslutade samhällstjänster ingår slutförda, förvandlade, avlidna och övriga (domstolen har ansett verkställigheten slutförd).

Tabell 28. Övervakning av villkorligt frigivna, perioden 2010–2019

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Nya fall av övervakning under året	830	768	739	757	752	733	762	750	785	817
Fall av övervakning under året totalt	2 210	2 003	1 860	1 791	1 688	1 710	1 558	1 588	1 761	1 796
Övervakning avskaffat	118	100	100	103	110	122	119	117	97	124
Provtid löpt ut	766	693	658	594	578	597	583	591	635	653
Under övervakning den 31 december	1 235	1 121	1 034	1 035	1 042	1 023	1 043	1 097	1 108	1 114
Genomsnittlig antal övervakade per dag	1 316	1 177	1 074	1 036	1 054	1 033	1 067	1 093	1 116	1 116

Tabell 29. Övervakning av dömda till villkorligt fängelse, perioden 2010–2019

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Nya fall av övervakning under året	644	751	901	757	743	772	707	665	700	626
Fall av övervakning under året totalt	1 873	1 940	2 279	1 775	1 493	1 452	1 241	1 133	1 302	1 266
Övervakning avskaffat	51	47	40	22	24	23	27	26	21	14
Övervakningstid löpt ut		1	376	764	704	624	699	647	532	605
Provtid löpt ut	582	594	560	135	68	40	23	23	26	23
Under övervakning den 31 december	1 189	1 378	1 018	829	757	795	762	715	743	687
Genomsnittlig antal övervakade per dag	1 214	1 178	1 084	908	781	786	819	727	729	726

Tabell 30. Verkställighet av ungdomsstraff, perioden 2010–2019

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ungdomsstraff som skulle verkställas	18	15	10	6	10	8	6	5	11	7
Slutförda ungdomsstraff	12	12	11	3	5	6	5	7	4	6
Genom underrättens beslut återförvandlade till fängelse	1	2	2	2	1	1	0	0	0	1
Personer som avtjänade ungdomsstraff i genomsnitt per dag	12	14	10	7	10	9	9	7	8	9

Tabell 31. Verkställighet av övervakningsstraff, perioden 2012–2019

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Begärda utredningar av övervakningsstraff	1 288	949	825	828	704	654	700	735
Genomförda utredningar av övervakningsstraff*	890	603	578	573	538	465	497	538
Avgivna positiva utlåtanden	339	320	328	340	328	299	297	325
Avgivna positiva utlåtanden %	38	53	57	59	61	64	60	60
Övervakningsstraff som skulle verkställas	198	223	272	270	261	246	207	197
Inledda övervakningsstraff	143	196	229	247	240	237	183	162
Avslutade övervakningsstraff	110	162	201	221	241	224	177	157
Enligt underrättens beslut återförvandlade till fängelse	9	23	42	21	33	26	25	23
% av avslutade	8	14	21	10	14	12	14	15
Genomsnittstid (dagar) av avtjänad tid	46	64	58	63	60	62	55	47
Verkställdes den 31 december	16	16	44	51	34	32	26	22
Verkställdes i genomsnitt dagligen	18	29	45	48	47	45	33	26

* Omfattar inte de fall där det inte har varit möjligt att uppställa något utlåtande.

Tabell 32. Primärt brott hos samhällspåföljds klienter vid slutförda påföljder, perioden 2014–2019 (procent)

	2014						2015						2016					
	ÖVFU	ÖVF	SHT	US	ÖVS	Totalt	ÖVFU	ÖVF	SHT	US	ÖVS	Totalt	ÖVFU	ÖVF	SHT	US	ÖVS	Totalt
Brott mot liv och hälsa	24	40	18	25	13	23	22	41	17	0	16	22	23	41	16	40	7	22
Narkotikabrott	11	18	7	0	2	9	9	16	8	14	2	9	10	18	7	0	5	10
Trafikfylleri	19	3	46	0	53	33	16	4	46	29	47	32	17	3	43	0	55	30
Trafikbrott	3	1	3	0	2	3	5	1	2	14	2	3	4	1	4	0	2	3
Egenomsbrott	35	29	19	63	12	24	38	28	20	43	11	24	38	28	22	60	12	26
Sexualbrott	3	7	4	0	1	4	3	8	3	0	0	4	4	7	4	0	0	4
Övrigt	3	2	5	13	17	5	7	2	4	0	22	5	6	3	4	0	20	5
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	795	713	2 354	8	201	4 071	691	742	2 210	7	221	3 871	763	734	2 062	5	241	3 805

	2017						2018						2019					
	ÖVFU	ÖVF	SHT	US	ÖVS	Totalt	ÖVFU	ÖVF	SHT	US	ÖVS	Totalt	ÖVFU	ÖVF	SHT	US	ÖVS	Totalt
Brott mot liv och hälsa	18	40	16	14	13	21	24	34	16	25	14	22	21	34	14	14	14	20
Narkotikabrott	12	20	10	0	3	12	13	17	8	0	5	11	17	19	9	14	7	13
Trafikfylleri	16	2	43	14	50	29	17	5	44	0	54	31	16	5	42	0	56	29
Trafikbrott	4	2	3	0	4	3	6	1	4	25	4	4	5	2	5	0	3	4
Egenomsbrott	42	25	20	57	8	24	31	28	20	50	11	23	32	28	20	57	13	24
Sexualbrott	3	9	4	0	1	5	4	11	4	0	1	5	3	9	4	0	1	5
Övrigt	5	2	5	14	21	5	6	3	4	0	11	5	7	3	5	14	6	5
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	715	734	1 849	7	224	3 529	610	754	1 828	4	177	3 373	663	793	1 774	7	157	3 394

ÖVFU = övervakning av villkorligt fängelse för unga

ÖVF = övervakning av villkorlig frihet

SHT = samhällstjänst

US = ungdomsstraff

ÖVS = övervakningsstraff

Tabell 33. Samhällspåföljds klienternas åldersfördelning enligt påföljd den 1 maj, perioden 2010–2019 (procent)

	15-17	18-20	21-24	25-29	30-39	40-49	50-	Totalt	N
Ungdomsstarff									
2010	58	42	0	0	0	0	0	100	12
2011	55	45	0	0	0	0	0	100	11
2012	45	55	0	0	0	0	0	100	11
2013	0	100	0	0	0	0	0	100	6
2014	60	40	0	0	0	0	0	100	10
2015	9	82	9	0	0	0	0	100	11
2016	11	78	11	0	0	0	0	100	9
2017	38	63	0	0	0	0	0	100	8
2018	22	67	11	0	0	0	0	100	9
2019	18	73	9	0	0	0	0	100	11
Övervakning av dömda till villkorligt fängelse									
2010	8	63	29	0	0	0	0	100	1 102
2011	9	58	34	0	0	0	0	100	1 042
2012	4	53	42	0	0	0	0	100	1 146
2013	3	34	62	1	0	0	0	100	950
2014	9	57	34	0	0	0	0	100	782
2015	7	57	35	1	0	0	0	100	800
2016	9	54	36	0	0	0	0	100	846
2017	9	52	39	0	0	0	0	100	748
2018	9	52	39	1	0	0	0	100	739
2019	7	53	40	0	0	0	0	100	754
Övervakning av villkorligt frigivna									
2010	0	4	12	15	33	20	16	100	1 277
2011	0	4	15	14	30	21	16	100	1 210
2012	0	2	13	13	30	25	16	100	1 096
2013	0	3	12	13	32	24	16	100	1 035
2014	0	3	14	12	30	24	18	100	1 069
2015	0	4	14	13	30	22	17	100	1 067
2016	0	4	15	13	30	21	17	100	1 094
2017	0	4	14	14	30	19	19	100	1 095
2018	0	3	16	14	30	20	17	100	1 106
2019	0	4	16	15	29	19	16	100	1 111

Tabell 33 fortsätter på nästa sida.

Tabell 33. (fortsätter) Samhällspåföljds klienternas åldersfördelning enligt påföljd den 1 maj, perioden 2010–2019 (procent)

	15-17	18-20	21-24	25-29	30-39	40-49	50-	Totalt	N
Samhällstjänst									
2010	0	6	16	20	28	19	12	100	1 354
2011	0	4	12	20	30	19	15	100	1 537
2012	0	2	12	20	29	20	18	100	1 522
2013	0	2	13	17	30	20	19	100	1 390
2014	0	3	13	17	29	17	20	100	1 319
2015	0	3	15	15	29	21	19	100	1 229
2016	0	3	17	16	29	19	17	100	1 178
2017	0	2	13	19	28	18	19	100	1 121
2018	0	3	13	18	31	17	18	100	1 087
2019	0	3	10	18	31	20	18	100	1 203
Övervakningsstraff									
2012	0	0	7	20	27	13	33	100	15
2013	0	7	24	13	31	11	13	100	45
2014	0	2	19	33	26	12	7	100	42
2015	0	13	25	17	21	10	15	100	48
2016	0	2	29	25	15	21	8	100	48
2017	0	5	11	20	25	18	20	100	44
2018	0	8	16	24	16	16	19	100	37
2019	0	3	12	9	39	27	9	100	33

Tabell 34. Samhällspåföljds klienternas könsfördelning enligt påföljd den 1 maj, perioden 2010–2019

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Övervakning av dömda till villkorligt fängelse	Män	975	916	995	826	671	716	737	652	649	664
	Kvinnor	127	126	151	124	111	84	109	96	90	90
	Totalt	1 102	1 042	1 146	950	782	800	846	748	739	754
Ungdomsstraff	Män	12	9	11	6	10	11	9	8	8	10
	Kvinnor	0	3	0	0	0	0	0	0	1	1
	Totalt	12	12	11	6	10	11	9	8	9	11
Samhällstjänst	Män	1 220	1 362	1 346	1 210	1 179	1 081	1 017	969	950	1 063
	Kvinnor	134	175	176	180	140	148	161	152	137	140
	Totalt	1 354	1 537	1 522	1 390	1 319	1 229	1 178	1 121	1 087	1 203
Övervakning av villkorligt frigivna	Män	1 203	1 108	1 009	953	982	961	1 001	1 007	1 007	1 011
	Kvinnor	74	102	87	82	87	106	93	88	99	100
	Totalt	1 277	1 210	1 096	1 035	1 069	1 067	1 094	1 095	1 106	1 111
Övervakningsstraff	Män			15	43	40	42	45	36	33	28
	Kvinnor			0	2	2	6	3	4	4	5
	Totalt			15	45	42	48	48	40	37	33
Samhällspåföljder totalt	Män	3 410	3 395	3 376	3 038	2 882	2 811	2 809	2 672	2 647	2 776
	Kvinnor	335	406	414	388	340	344	366	340	331	336
	Totalt	3 745	3 801	3 790	3 426	3 222	3 155	3 175	3 012	2 978	3 112
	Kvinnor %	8,9	10,7	10,9	11,3	10,6	10,9	11,5	11,3	11,1	10,8

Tabell 35. Socioekonomisk bakgrund hos personer som utförde samhällstjänst den 1 maj, perioden 2010–2019 (procent)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Försörjning										
Studering	5	5	5	5	6	6	7	8	6	6
Anställda	27	27	29	28	26	23	26	27	31	31
Arbetslösa	56	57	54	56	56	58	57	56	54	53
Värnpliktiga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pensionärer	11	10	11	10	11	11	9	8	8	9
Övriga	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	1 345	1 401	1 303	1 256	1 269	1 117	1 062	860	811	865
Bostadssituation										
Permanent bostad	88	86	85	87	89	89	86	85	86	86
Internat	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1
Tillfällig bostad	7	9	10	8	6	6	8	10	9	9
På anstalt	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1
Bostadslös	3	3	4	4	3	3	4	4	3	4
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	1 348	1 405	1 312	1 147	1 274	1 121	1 069	866	816	866

* Klienter vars kartläggningsuppgifter saknas inte medräknade.

Tabell 36. Socioekonomisk bakgrund hos övervakade villkorligt frigivna den 1 maj, perioden 2010–2019 (procent)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Försörjning										
Studering	6	8	7	8	7	9	11	11	11	10
Anställda	19	21	21	22	23	24	25	23	24	26
Arbetslösa	62	58	60	58	60	56	53	54	54	53
Värnpliktiga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pensionärer	13	13	12	11	10	10	10	11	11	9
Övriga		0	0	1	1	0	1	1	1	1
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	1 244	1 141	1 011	953	988	983	1 000	985	1 012	991
Bostadssituation										
Permanent bostad	69	68	70	70	72	74	77	77	77	74
Internat	2	3	2	2	2	2	2	2	1	1
Tillfällig bostad	17	19	17	16	14	15	11	10	11	14
På anstalt	2	2	1	2	2	1	2	2	2	2
Bostadslös	10	8	9	9	10	8	8	10	9	10
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	1 252	1 156	1 027	966	1 021	1 002	1 006	1 007	1 016	992

* Klienter vars kartläggningssuppgifter saknas inte medräknade.

Tabell 37. Socioekonomisk bakgrund hos övervakade villkorligt dömda till fängelse den 1 maj, perioden 2010–2019 (procent)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Försörjning										
Studering	26	24	25	24	26	28	28	27	23	25
Anställda	15	15	15	13	13	12	12	12	13	15
Arbetslösa	51	54	54	55	56	54	49	53	58	54
Värnpliktiga	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1
Pensionärer	2	2	1	1	2	2	4	1	1	1
Övriga	5	4	4	6	4	4	6	7	4	4
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	1 071	948	1 008	894	725	661	729	646	583	549
Bostadssituation										
Permanent bostad	84	81	80	80	80	82	79	78	76	77
Internat	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Tillfällig bostad	8	8	8	7	7	7	7	8	8	8
På anstalt	3	4	6	6	5	4	7	8	7	6
Bostadslös	5	6	5	6	6	6	6	5	8	8
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	1 083	959	1 019	910	729	669	739	648	591	557

* Klienter vars kartläggningssuppgifter saknas inte medräknade.

Tabell 38. Socioekonomisk bakgrund hos personer som avtjänade ungdomsstraff den 1 maj, perioden 2010–2019 (procent)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Försörjning										
Studerande	42	33	18	17	30	30	0	43	38	44
Anställda	8	17	0	0	0	0	11	0	0	0
Arbetslösa	42	33	36	83	50	50	56	43	38	22
Värnpliktiga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pensionärer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Övriga	8	17	45	0	20	20	33	14	25	33
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	12	12	11	6	10	10	9	7	8	9
Bostadssituation										
Permanent bostad	92	58	75	50	50	80	44	25	56	60
Internat	0	0	0	0	0	0	0	13	0	0
Tillfällig bostad	8	8	0	17	10	10	11	0	0	0
På anstalt	0	33	25	17	30	10	22	38	33	30
Bostadslös	0	0	0	17	10	0	22	25	11	10
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	12	12	11	6	10	10	9	8	9	10

* Klienter vars kartläggningssuppgifter saknas inte medräknade.

Tabell 39. Socioekonomisk bakgrund hos personer som avtjänade övervakningsstraff den 1 maj, perioden 2012–2019 (procent)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Försörjning								
Studerande	20	5	12	15	13	2	5	15
Anställda	33	44	26	23	27	27	35	39
Arbetslösa	20	42	36	42	50	52	49	33
Värnpliktiga	0	0	0	0	0	0	0	0
Pensionärer	20	9	14	10	6	9	3	6
Övriga	7	0	12	10	4	9	8	6
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	15	43	42	48	48	44	37	33
Bostadssituation								
Permanent bostad	87	96	98	94	94	95	95	94
Internat	0	2	0	4	2	2	0	0
Tillfällig bostad	7	0	0	0	2	2	5	3
På anstalt	7	2	2	2	2	0	0	3
Bostadslös	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	15	45	42	48	48	44	37	32

* Klienter vars kartläggningssuppgifter saknas inte medräknade.

Tabell 40. Samhällspåföljds klienter som deltog i programverksamhet vid påföljder som slutfördes under perioden 2015–2019

	Övervakning av villkorligt frigivna				
	2015	2016	2017	2018	2019
Antiaddiktion	0	0	0	0	0
Trafiksäkerhetsprogram	2	0	1	1	0
MOVE!	0	1	3	1	1
Programmet Ratten	0	1	0	0	0
Hantering av vrede (grupp)	0	1	3	2	2
Hantering av vrede (individ)	7	4	5	4	3
Den nya vägen	4	10	5	8	9
Programmet VINN	0	1	0	1	1
Fem samtal om förändring	12	16	13	29	13
Period i missbrukarvård	1	3	2	2	0
Totalt	26	37	32	48	29

	Övervakning av dömda till villkorligt fängelse				
	2015	2016	2017	2018	2019
Antiaddiktion	0	0	1	0	1
Trafiksäkerhetsprogram	1	4	3	2	1
MOVE!	1	1	1	0	0
Programmet Ratten	0	0	0	0	0
Hantering av vrede (grupp)	2	0	1	2	0
Hantering av vrede (individ)	8	14	14	7	6
Den nya vägen	1	4	4	2	2
Programmet VINN	0	0	1	1	0
Fem samtal om förändring	22	19	38	51	37
Period i missbrukarvård	3	0	0	0	1
Totalt	38	42	63	65	48

Tabell 40. (fortsätter)**Samhällspåföljds klienter som deltog i programverksamhet vid påföljder som slutfördes under perioden 2015–2019**

	Samhällstjänst				
	2015	2016	2017	2018	2019
Antiaddiktion	5	10	5	4	8
Trafiksäkerhetsprogram	93	62	55	56	50
MOVE!	5	4	4	4	3
Programmet Ratten	3	7	5	2	2
Hantering av vrede (grupp)	10	7	7	12	6
Hantering av vrede (individ)	31	20	24	7	11
Den nya vägen	9	17	12	15	13
Programmet VINN	1	1	0	1	0
Fem samtal om förändring	94	94	111	95	95
Period i missbrukarvård	105	94	123	107	102
Totalt	356	316	346	303	290

	Övervakningsstraff				
	2015	2016	2017	2018	2019
Antiaddiktion	1	0	1	0	0
Trafiksäkerhetsprogram	5	5	7	5	3
MOVE!	0	1	0	0	0
Programmet Ratten	0	0	2	1	0
Hantering av vrede (grupp)	0	0	0	1	0
Hantering av vrede (individ)	1	0	1	1	0
Den nya vägen	0	0	0	0	0
Programmet VINN	0	0	0	0	0
Fem samtal om förändring	4	5	5	4	1
Period i missbrukarvård	0	1	0	0	0
Totalt	11	12	16	12	4

Tabell 41. Tillämpning av sanktioner och åtgärder vid samhällspåföljder under perioden 2010–2019

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Samhällstjänst										
Skriftliga anmärkningar	1 049	1 047	968	944	795	594	591	567	553	640
Skriftliga varningar						277	372	387	350	350
Avbruten verkställighet	615	588	602	540	606	493	427	510	499	501
- av vilken förbud mot inledning av verkställighet	171	135	144	137	132	118	128	163	156	164
- av vilken förbud mot fortsättning av verkställighet	9	16	23	7	9	16	7	9	5	3
Totalt	1 664	1 635	1 570	1 484	1 401	1 364	1 390	1 464	1 402	1 491
Övervakningsstraff										
Skriftliga anmärkningar						17	40	41	35	28
Skriftliga varningar			33	46	55	32	41	38	21	23
Avbruten verkställighet*			44	77	69	59	75	57	49	59
- av vilken förbud mot inledning av verkställighet			14	32	28	17	26	21	21	22
- av vilken förbud mot fortsättning av verkställighet			6	1	0	1	0	0	0	37
Totalt			77	123	124	108	156	136	105	110
Övervakning av dömda till villkorligt fängelse										
Skriftliga anmärkningar		3	37	62	32	57	50	51	44	48
Skriftliga varningar			8	18	8	18	29	23	23	18
Begäran om avhämtning till polisen		38	81	108	90	92	92	102	111	105
Anmälan till åklagaren			3	11	10	7	5	9	12	10
Totalt		41	129	199	140	174	176	185	190	181
Ungdomsstraff										
Skriftliga anmärkningar	10	4	2	2	4	4	4	5	2	2
Skriftliga varningar	3	2	2	0	0	3	4	2	1	1
Begäran om avhämtning till polisen	3	2	4	0	4	2	0	0	2	0
Avbruten verkställighet	3	4	4	4	3	4	2	1	6	0
- av vilken förbud mot inledning av verkställighet	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0
- av vilken förbud mot fortsättning av verkställighet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	19	12	12	6	11	13	10	8	11	3
Övervakning av villkorligt frigivna										
Skriftliga anmärkningar						26	65	57	59	76
Skriftliga varningar	87	83	48	60	51	54	89	76	81	88
Begäran om avhämtning till polisen	90	70	51	69	64	66	92	105	104	125
Anmälan till åklagaren	22	13	6	10	16	6	7	9	14	16
Totalt	199	166	105	139	131	152	253	247	258	305

* Siffran för 2017 är korrigerad.

Brottsförklaringsmyndigheten
Centralförvaltningen
Fågelviksgatan 5, 00530 Helsingfors

Telefon 029 56 88500

kirjaamo.rise@om.fi
www.rikosseuraamus.fi/sv

ISSN 2242-6957 (nätpublikation)